

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoši sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez izdodbe vpošiljatelj naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rekopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Proč s Korošcem!

S Štajerskega, 25. maja.

Le še par dni nas loči od usodnega dne, ko nam je oddati glasove za državnoborskega kandidata. Vzpričo dejstva, da je shod zaupnikov, kakršnih pa nikdar ne priznamo, pri zaprtih durih pozdravljal oziroma narekoval od fanatiziranih klerikalcev v Mariboru že naprej določenega ultramontanca kot kandidata, se pač ni čuditi velikanskemu ogorčenju, ki se je med ljudstvom vsled tega pojavilo, in je popolnoma razumljiv, pa tudi opravičen odpor proti ožlindranemu Korošcu.

Pravimo, da ne priznavamo takih zaupnikov, ki so nam vsilili proti volji pretežne večine naroda za kandidata osebo, ki ni bila nikdar, ki ne bode in ne more biti priljubljena zaradi svojega očitnega ljubkovanja s kranjskimi Šusterskičijanci in ki ne uživa med zavednimi in neodvisnimi volilci niti trohice zaupanja.

Jasno in glasno pribijemo, da ne bomo nikdar pritrdili komandiranju zaupnikov, kakršnih večino so nam to pot natvezli in navlekli k shodu v Celje naši dosedanji zbegani in neodločni poslanci. Mi smo volili svoj čas svoje poslance — možje zapomnite si to — da sveto služijo sveti domovini! Nismo se pa že tudi kar naprej odrekli svoje edine in najvažnejše pravice, da si po potrebi določimo kandidate za poslanska mesta mi sami! In te edine svoje pravice se tudi nikdar odrekli ne bomo. Gospoda, kdo vas je kdaj pooblastil, da se vi pred shodom zaupnikov zberete v Mariboru, določite tam na klerikalni pritisk in iz znane bojazljivosti, neodločnosti in neodkritosrčnosti kandidata?

Čez nekaj dni pa pridete s svojimi trabanti, ki ste si jih po farovžih in okrog farovžev zbirali, v Celje na shod ter nam brezobzirno oktroirate za kandidata osebo, proti kateri se jo dvignil ves narod kot en mož? Gospoda, kdo ruši disciplino? Vi ste

jo zrušili, vi ste hoteli imeti prepir, to nam je povedal kozjanski prerok očitno! Vrgli ste nam rokavico pred noge, češ, da se ne ruši ljubljani mir; dobro, mi smo jo pobrali. Fiat!

Dolgo vrsto let smo gledali — zaradi lepega miru — ter se zgražali nad početjem kranjskih klerikalcev. In kaj smo doživeli? Vi grozite s pasivno resistenco duhovništva. Čast in poštenje možem poštenjakom! Vprašamo vas pa, koga zadene največ krivde, da je na pr. tako daleč v Šoštanj in občino, v Celju z okrajnim zastopom? Zahvaljujemo se vam za tak mir, ko na najvažnejših mestih odločilni duhovniki itak nič ne store in se boje kot hudič križa vsakega „Losodromovca“, med tem pa mladi fanatiki begajo po svoje ljudstvo, samo da se o njih govori ter da bi kaj postali. Takega miru ne bo več! Za to niso volilci na svetu!

Glede shoda naj pribijem v večni spomin tudi nečuvstvo dejstvo, da je predsednik Robič vstal ter vzlic odločnemu protestu, ki ga je ravnokar prej slišal iz ust zastopnika naše najinteligentnejše organizacije, priporočal, — predlagal ter vsilil kandidata Korošca.

Gospoda, kdaj ste videli ali slišali kaj takega? Predsednik se sam postavi na strankarsko stališče in vrhutega še tak predsednik kot Robič, ki je obenem poslanec? Gospod profesor, za to vas nismo obdarili z mandati! Samo ob sebi se torej razume, da tisto zborovanje, ki ga imenujejo poslanci shod zaupnikov, kot tako ne velja in ne obvelja in če bi takšno tako skrbno pripravljeno nasilstvo le količkaj poprej slutili, bi se ne bilo zgodilo to, kar se je in česar ni nihče pričakoval. Kandidate si postavljajo volilci sami, in če se nečete kloniti volji volilcev ter nam vsiljujete drugega nam neljubega kandidata, potem se ne čudite, da si volimo poslance sami. 24 let smo stari, ne potrebujemo kuratele in ne trpimo nikakega komandiranja in nasilstva.

Vzpričo tega je pač tudi popolnoma opravičeno pričakovanje, da Korošec izjavi, da v tej kuriji ne kandidira. Peta kurija gre mar kmetom in delavcem. S to maso pa pojdejo tudi brez ozira gotovo vsi drugi sloji: uradništvo, učiteljstvo, neodvisno in z maso živeče duhovništvo, obrtnik in trgovec. In ko se to zgodi, potem bode videli in slišali glas naroda, voljo ljudstva, ki neče več veljati tako zabito, da bi se dalo komandirati od kogarkoli. Povemo pa tudi poslancem in tistim gnulim voditeljem naše politike a la Robič, da se ne bode vršil nikdar več kak shod, pri katerem se postavljajo kandidati pri zaprtih vratih, čisto po načinu kranjskih klerikalcev. K vsakemu shodu imej vsakdo, kdor je volilec, pristop in kdor se za naše politične težnje interesira, bode prišel. Kdor pa je kimavec, naj ostane doma.

Zapomnite si to v zadnji uri gospodje voditelji, kakršnih žal nimamo, ker nam jih ubijate, zapišite si za ušesa poslanci: Vi imate služiti volilcem, nikakor pa se nimajo pokoravati oni Vam. Caveant consules!

Edini kandidat vseh neodvisnih volilcev je in ostane toraj **Ivan Rebek**, ključavničar v Celju.

To ime zapiši vsak volilec na svoj listek in zmaga bode v torek 29. maja, zmaga proste ljudske volje.

Pismo iz Hrvatske.

(Hrvatska kriza.)

V Zagrebu, 24. maja.

Vsled nepričakovanega poraza, ki ga je pri volitvah doživela Khuenova vladna stranka, je nastala kriza v našem političnem življenju, ki še sedaj ni rešena. Zanimivo je premetriti vzroke in posamezne faze te krize. Sedaj je vsakomur jasno, tudi zadnjemu frankovcu, ki je smatral še pred nedavnim časom za svojo najsvetejšo dolžnost, da proklinja reško resolucijo, — da se je mogla Hrvatska vzpričo postojega škandaloznega volilnega reda in vzpričo državnopravno vendarle podrejenega stanja rešiti nasilniške klike edino potom modre taktike novega kurza. Denimo, da bi s kakršnimkoli slučajem zmaga radikalno-državnopravna opozicija, kakršna je bila v saboru vsa opozicija pred reško resolucijo, bil bi danes sabor razpuščen in za nagrado bi bili dobili kakšnega komisarja, ki bi se trudil, da bi nas stisnivi nam še bolj grlo, naučil reda. Ali sedaj je tu stranka, ki je, dasi si sedaj še ni takoj priborila zmage v saboru, sposobna za vladno in je kot taka tudi priznana v Pešti.

Ta stranka, izšla iz naroda, naj sestavi narodno vladno, ki bo s svobodoumnimi in kulturnimi institucijami za vselej onemogočila gospodstvo kakega usiljenega nasilnika in njegove klike.

Sedaj smo šele pričeli ustavno živeti, sedaj je začetek naše ustavne dobe.

Toda sedaj nas čaka najtežji posel. Najprvo stopa na dnevni red rešitev te krize, da se končno ve, kdo vlada na Hrvatskem in da se oživotvori parlamentarna večina, iz katere se bo sestavila vlada. Narod omamljen vsled zmage, meni, da je to najenostavnejša stvar. In res, ako bi se danes razpisale nove volitve in se izvedle svobodno in brez pritiska, bi ne bil izvoljen noben madžaron, a resolucijonaši bi si pridobili veliko večino.

Toda sedaj se vidi — in naj je bila taktika voditeljev resolucijonašev še tako oprezna napram višjim odločujočim krogom — da so v tej monarhiji še močnejši faktorji, kakor je narodna volja, ki se boje vsake spremembe, vsake negotovosti, skratka, ki ne zaupajo v vsestransko lojalnost novih mož.

Naravno je, da bi Dunaj in kamarila na vsak način hotela pri nas obdržati na vladi one, ki so jima pri vsaki priliki slepo služili, a resolucijonaši so se dvignili baš v borbi proti dunajskemu vplivu. V drugi vrsti bi pa zopet v Pešti gotovi krogi radi ohranili „narodno“ stranko;

oni bivši liberalci, ki imajo polne roke dela na Ogrskem, se boje novih zapletajev na Ogrskem, da bi jih končno tudi radi hrvatskih zadev ne začela boleti glava. Da bi bili ostali madžaroni v večini, bi bila stvar popolnoma enostavna: oni bi se bili pokorno prilagodili novi vladi v Pešti, kakor so že napovedali, a kako bi vladali na Hrvatskem — kdo bi se za to brigal?! In tako so dohajala iz Pešte priporočila najprvo, naj se resolucijonaši enostavno fuzionirajo z ostanki madžaronske stranke in tako ustvarijo vladno večino; s tem bi bil paralelizovan opozicijski duh v ti večini, tako so si mislili gospodje v Pešti. Ko je bil ta predloga limine odklonjen, so predlagali koalicijo, a končno vsaj neko kooperacijo. Nekateri bolj oportunistični člani združene koalicije so bili že pripravljeni, da se sklopi vsaj neki modus vivendi z bormim ostankom Tomašičeve klike, da se v nasprotnem slučaju morda ne izzove še težji konflikt.

Toda tu je bilo javno mnenje močnejše nego vsaka diplomacija. Popolnoma zbrisati s površja javnega delovanja še zadnje ostanke onih, ki so nas toliko desetletij neusmiljeno tlačili in teptali — to je bil glas kakor iz ene duše. Pod pritiskom tega javnega mnenja se je konstituiral novi sabor, a da ni prišel v predsedstvo noben madžaron, in končno, kar je glavno delo, izvršile so se volitve hrvatske delegacije v skupni sabor, da ni prišel vanj niti en član tiste stranke, ki je nad 20 let edina okupirala 43 mandatov v peštanskem saboru. Ob navdušenem ploskanju vsega naroda je izvršila združena opozicija to operacijo, toda pri tem se je izpostavila diplomatskim težkočam v Pešti, kjer se je zahtevalo, naj bodo v delegaciji zastopani tudi madžaroni. Za kazen za ta čin je pustil ban Pejačević s kraljevim reskriptom odgoditi sabor. Toda sicer niso nastale večje komplikacije in v Pešti so se morali nekako spoprijazniti z gotovim faktom. S tem pa je stopila banska kriza v mnogo akutnejši stadij. Širši

LISTEK.

Trije poljubi.

Nad mizo je visela rdeča ampola, njeni rožni zasenčeni žarki so lili mirno svetlobo po ugodni, prijetno opravljeni sobi. Svetlo pohištvo, širok divan, mehki naslonjači, vse je izdajalo, da se hišna gospa rada dobro in veselo počuti. Nad ogledalom so bile zatakne rdeče rože in padale navzdol ob robu kristalne plošče, v kotu na okrogli mizici so bili postavljeni cvetlični lončki. Okolo mize, pogrnjene z belim prtom in precej razkošno obložene s sladkarijami in rumenim pecivom so sedele štiri prijateljice gospe Mrakove; pile so čaj in se razgovarjale. Najbolj zgovorna je bila seveda domačica, 37letna vdova po pokojnem inženirju Mraku. Bila je lepa za svoja leta — imela je že tri mesece starega vnuka — nenavadno dobro ohranjena, čistega teinta, na katerem se je svetilo le malo rožnega praška. Telo ji je bilo kot vltito v svilnem krilu, prsi oble, in njen

smeh je zvenel mladostno-sveže in koketno.

Nalivala je uprav čaj iz svetlega samovarja.

„O, gospa Golobova, v istini skoro ne razumem, kako je to mogoče, da Golinova Pepa ne dobi ženina. Saj ni ravno grda, in po tetah je podedovala, pravijo, več tisoč!“

„Moški svet danes res ne ve, kje ga čaka sreča.“

„V mojih letih“ — gospa Mrakova se je posebno rada pohvalila — „no, saj niti v letih nisem bila, osemnajst sem jih imela, a že se je oglašilo pet ženinov. Omožila sem se, nevede kdaj in kako, in moja hčerka ravno tako!“

„Oh, to je pa res sreča,“ je vzdihnila Majarončkova gospa, ki je imela doma troje za zakon zrelih hčera.

„Še devetnajst let nima tvoja hči Melita, in kakšnega sinčka že ima!“

„Čudno, da je nočoj ni sem, obljubila je.“ Mrakova gospa je pogledala na uro in si nervozno pogladila lase.

„Zdi se mi, da je že tukaj!“

Zunaj pred vratmi so šumela krila, Mrakova je hitela odpirati, in takoj

nato je vstopila mlada gospa. Zanj je prišla služkinja z dojenčkom v naročju.

„No, vendar si tukaj!“ Poljubili sta se s hčerjo, potem je skočila k belem ovitku in vzela v naročje vnuka.

„Evo, to je naš princ, naš mali kneževič!“ Ujčkala ga je na razprostrti rokah in kazala prijateljicam. Otrok je plaho zajokal, zato je Mrakova začela tolažiti gojenčka in mu poljubljati debeluhasto lice.

„E, kako pa je že razposajen,“ je vzkliznila, ko ji je zakopal kneževič drobne prste v oči.

Sedla je poleg hčere, in omizje je za trenotek zopet oživelo. Golobova je stresala otroka za podbradek, ki je topo strmela v nove obraze.

„Videti ste še malo slabotni,“ je dejala Majarončkova, obrnjena proti mladi materi, „le varujte se, večeri so še hladni.“

„Ah, to ne more škodovati, zdravnik mi je celo naročil mnogo gibanja v svežem zraku.“ Melita je ljubeznjivo gledala na svoje dete, ki se ni moglo privaditi tujih obrazov. Začelo je zopet jokati.

„Le vzemi ga, nisem več vajena otrok,“ je dejala Mrakova in nestrpno oddala snežni zavojček.

Nenadoma je vstala, stopila po sobi in k knu. Nagnila se je ven, kjer je šumelo v visokem kostanju; zdelo se je, kakor bi pazno poslušala. Nato je zopet stopila po sobi in se kar slučajno ozrla v ogledalo, si popravi lase, ki so se ji v tenkih nakodranih kolobarčkih vseli po licu, in stresla živo z glavo, da so se ji zalesketali biseri v uhanih.

„No, saj si lepa,“ je opomnila Golobova, ki ni izpustila izpred oči Mrakove. Z laskavim smehljajem je zopet prisleda in kot da ni slišala, začela nalivati čaj.

„Res, kdor bi te ne poznal, ne mogel bi si misliti, da si že stara mati.“ Golobova je postajala zelo strupena in pogledovala Majarončkovo, ki se je neumno smehljala.

„O, gospa Golobova, ste še tukaj? Zdelo se mi, da sem vas videla skozi okno. Res, zdelo se mi je tudi, da slišim vaš glas spodaj na ulici. Kot bi se kregali z možem.“

„Ne, zmotili ste se! Ne da bi mislila kaj hudega, ali zares, nikdo

ne bi verjel, da imate že tako hčer. Saj ste videti mlajša od nje!“ Golobova je skušala zabrisati neugoden vpliv svojih besed. Mrakova je ni poslušala; zapletla se je s hčerjo v interesanten pogovor in potem hitro vstala.

„Morala boš domov, otrok je že ves zaspan. — Kaj ne, ti mali princ, v zibelko greš.“

Hkrati so bile vse pokonci, in vsem se je zelo mudilo domov.

„Kako hiti čas! Že devet je proč; in kaj poreče moj mož!“ je hitela Majarončkova. Golobova se je poslovila z najslajšim smehljajem.

Ko je Mrakova ostala sama, je posedela par hipov, potem pa zopet stopila k ogledalu. Njeno polno lice je žarelo in njene oči so se bleščale. Zmagovito in ponosno je gledala, češ, še vedno sem krasna.

Skozi okno je zaslišala korake, oprezne in tihe. Nekdo je rahlo zakajšal in sablja je zazvenela po pesku. Vdova je zardela, poiskala v velikem buketu rdečo rožo in jo vrgla skozi okno. Čakala je tretjega poljuba.

Davorin Iskra.

krogi trdijo, da se ban Pejačević osebno na vse kiplje trudi, da se zdrži na banski stolici. V resnici pa ga silijo višji faktorji, posebno na Dunaju, naj ostane na svojem mestu, a to tembolji, ker dosedaj nimajo pravnih osebe, ki bi bila sposobna za mirni prehod v novi položaj na Hrvatskem. Proti Pejačeviću močno splet-karijo sami člani njegove stranke. Predsednik madžarske stranke, J. Josipović, se je izrazil napram uredniku „N. Fr. Pr.“ zelo neugodno o banu, kar je učinkovalo uprav fatalno. Razun trojice navadnih članov, prestopil je tudi škof Drohobeczky, da dosedaj zanesljivi steber Khuenov, v opozicijo. To pač nikakor niso ugodne razmere, da vztraja Pejačević na svojem mestu pot vodja parlamentarne manjšine, ki ga vrhutega še na vsak korak izdaja.

Toda vsled premnogh kandida-tov za bansko stolico se smatra, da bo za sedaj provizorno ostal na svo-jem mestu še Pejačević, dokler se položaj ne razjasni, kateri novi ban bi užival največje zaupanje naroda, dvornih in peštanskih krogov. Dotle pa moramo počakati. △

Državni zbor.

Dunaj 25. maja. V začetku seje je bilo podanih več interpelacij. Posl. Schönerer je predlagal spre-membo državnega zakonika tako, da se tudi katoliškim duhovnikom dovoli ženitev.

Poslanec Pogačnik je interpe-liral zaradi postajanja vlakov na postaji Otoče.

Poslanec Choc je interpeliral zaradi nerednosti pri gradnji alpskih železnic. Zahteval je, naj minister predloži končne račune o stroških za imenovane železnice.

Debata o izjavi ministrskega predsednika se je nato nadaljevala in kmalu dovršila, ker so se vsi govorniki odrekli volitvi glavnih govornikov. Nato se je začelo razpravljati o nujnem predlogu Vsenemcev, ki protestirajo, da bi se vršile volitve v delegacije z ozirom na nejasno razmerje med obema državnima polovicama. V nujnem predlogu se je obenem zahtevalo, naj Avstrija pripravlja vse potrebno za lo-čitev od Ogrske. Predlog je uteme-ljeval posl. Stein, a pri glasovanju je bil z veliko večino odklonjen.

Potem je poročal poslanec Hof-mann-Wellenhof o novem zakonu glede vojaške takse ter povedal, da se je hotelo vpeljati takozvano ascendenčno takso za vsakega moškega, ki ni služil pri vojaki ter ima 1200 kron letne plače. Ta določba se je vendar spremenila tako, da zadene novi davek le moške osebe, ki imajo 2400 K dohodkov.

Razprava se je nato prekinila ter je dobil besedo grof Sternberg, da je napadal sekijskega načelnika Siegharda, češ, da je Žid, da se-stavlja govore vsem ministrskim pred-sednikom ter spreminja po svoji volji v stenografičnem zapisniku govore poslancev.

V popoldanski seji so se vršile volitve v delegacije. Izvoljeni so bili: za Kranjsko dr. Šusteršič, namestnik dr. Žitnik; za Štajersko grof Stürgkh in Ein-spinner, namestnik Gasteiger; za Koroško Dobernig, namest-nik Hinterhuber; za Goriško Verzegnassi, namestnik Lenassi; za Trst Morpurgo, namestnik Pitacco; za Istro Bartoli, namest-nik Palesini, za Dalmacijo Bi-ankini, namestnik Perić.

Med volitvami se je zunaj pred parlamentom zbil znani dogodek. Na magistratu so zborovali mali trgovci, da protestirajo proti konzumnim društvom. Zborovalci so hoteli po zborovanju iti s čno-rumeno zastavo mimo parlamenta. Vsled netaktnosti policije, ki je zaplenila zastavo, so navallili demon-stranje na rampo parlamenta, kjer je bila zaplenjena zastava in je nastal boj za zastavo, pri čemer so bile vse šipe na vratih pobite, poslanci pa, ki so hoteli posredovati, so pribežali v zbornico raztrgani in razprskani ter hrupno zahtevali, da se je volitev prekinila.

Pozneje je dr. Lueger vprašal predsednika za pojasnilo o dogodkih, nakar je princ Hohenlohe od-govarjal, da obsaja postopanje poli-cije ter se bo dogodek strogo nepri-stransko preiskal.

Prihodnja seja bo v torek.

Volilna reforma.

Dunaj, 25. maja. Po današnji popoldanski seji se je sestel o dsek za volilno reformo. Takoj v za-četku seje se je vnela debata, o ka-terih točki se je naj začne najprej raz-pravljati. Obveljal je načelnikov pred-log, naj se razpravlja najprej o § 6., ki določa število mandatov za vsako deželo. Takoj se je vzdignil mini-strski predsednik princ Hohenlohe ter obširno pojasnoval razdelitev man-datov po kronovinah in o uspehih njegovih pogajanj med stran-kami. Ta pogajanja so bila sicer brezuspešna, a izvedel je le želje po-sameznih strank in narodnosti, in na podlagi tega se naj skuša doseči končno sporazumljenje. Ministrski predsednik je znova naglašal, da se volilna reforma mora dogrnati in se bo tudi dosegla. Nadalje je povedal, da se namerava število poslancev pomnožiti za 40 več, kakor jih določa vladna pred-loga. Od teh mandatov bi jih prišlo 14 na Galicijo, 9 na Nižje Avstrijsko, 4 na Češko, 3 na Bukovino, po 2 na Moravsko, Šlezijo, Gornje Avstrijsko in Tirolsko, a po 1 mandat na Solno-graško in Trst. Kakor vidimo, se za zahteve štajerskih in ko-roških Slovencev niti ne zme-nijo. Od novih mandatov na Češkem, Moravskem in v Šleziji dobijo polovico Čehi, polovico pa Nemci. Za Galicijo določenih 14 novih man-datov dobe mesta, ki bi imela potem 32 mandatov. V Bukovini dobe po 1 novi mandat Malorusi, Nemci in Ro-muni. Dunaj dobi 5 novih mandatov,

Line dobi tretji mandat, a tudi Solno-grad dobi še en mandat. Na Tirol-skem dobe po en novi mandat Ita-lijani in Nemci. Drugi novi italijanski mandat je določen za Trst. — Nato se je razvila daljša debata. Končno pa se je sklenilo, da se izjavi minist-rskega predsednika natisne in razdeli med odsekove člane. Prihodnja seja bo v torek.

Podržavljenje severne že-leznice.

Dunaj, 25. maja. Ta točka je nemške poslance tako razburila, da so je hoteli z obstrukcijo spraviti z dnevnega reda, kar se jim je deloma tudi posrečilo. Vodja železniškega mi-nistrstva Wrba je bil včeraj na potu iz Berlina v Tešinu, kjer je rekel pred odhodom vlaka višjemu nadzor-niku Leukertu: „Na svidenje po podržavljenju!“ Leukert je odgovoril: „To se ne zgodi lahko!“, nakar je minister odgovoril: „Da, ako jaz enkrat začnem!“ — Leukert: „Eksce-lenca, pa ne začnete!“ Minister se je zasmejal ter se odpeljal.

Zakaj se je cesar vrnil iz Budapešte?

Dunaj 25. maja. Kakor znano, je bilo prvotno določeno, da gre ce-sar iz Budapešte v Bruck na Muri, da nadzoruje ondoto vojaštvo, ki je zbrano zaradi velikega vezbanja v streljanju. Toda cesar se je snoči ne-pričakovano vrnil iz Budapešte na-ravnost na Dunaj. O tem se ugiba najraznovrstnejše. Nekateri časopisi trdijo, da je cesar bolehen, drugi zo-pet, da so v vojaškem taboru v Brucku razne nalezljive bolezni. Obe vesti pa šepata. Cesar je popolnoma zdrav, a izmed vojaštva v Brucku je le neki rezervist zbolel za otrpnenjem tilnika, sicer pa je vse zdravo. To potrjuje tudi uradno obvestilo iz Brucka. Sedaj se je pojavila tretja kombinacija. V budapeštanskih poli-tičnih krogih namreč govore, da se je cesarjev potovalni načrt spremenil iz političnih vzrokov. Pa tudi ta vest ni verjetna. Tudi druga leta so bile za časa cesarjevega vojaškega nadzorovanja v Brucku v monarhiji politične zmede, a cesar je poklical člane avstrijske in ogrske vlade k sebi v Bruck.

Dobava topov za Srbijo.

Belgrad, 25. maja. Poslanik dr. Vujić je včeraj brzojavil, da du-najska vlada smatra odgovor srbske vlade glede naročbe topov za neza-dosten in nesprejemljiv. Srbske vlade ta odgovor ni presenetil, ker ji je znano, da avstrijska vlada ne bo odnehala od zahteve, da dobi avstro-ogrska industrija naročbo na topove. Kakor že znano, je srbska vlada od-govorila, da bo glede topov odločila artilerijska komisija. Ravnotako pa si je srbska vlada na jasnem, da bo posojilo odvisno le od naročitve to-pov. Svota posojila še vedno ni do-ločena. Ako bo srbska vlada vztra-jala pri 110 milijonskem posojilu, je pač pričakovati, da dobi Avstro-

Ogrska precejšnje naročilo na topove in municijo, ker se od posojila izda 30 milijonov za topove, 15 milijonov za puške in municijo, ostanek pa za poravnavo dosedanjih dolgov. Ker pa je Pašićev ministerstvo pri zadnjih volitvah podleglo z zahtevo 100 mi-lijonskega posojila, se posojilo naj-brže znatno zniža. Dosedaj še mini-strski svet ni mogel priti do defini-tivnega sklepa.

Ruska državna duma

Petrograd 25. maja. Ustavni demokratje (kadeti) so predložili v današnji seji zakonski načrt o svo-bodi vesti. Načrt temelji na slede-čih zahtevah: Nikogar se ne sme zasledovati ali omejevat v njegovih pravicah zaradi prepričanja v verskih zade-vah. Odpraviti je vse zakone, ki omejujejo državljanske ali politične pravice katerega-koli veroizpovedanja. Vsa veroizpovedanja, ki obstoje v ruski državi ali se pozneje pripuste, uži-vajo enako svobodo, dokler ne prekorajajo kazenskih zakonov. Niko-gar se ne sme siliti pripadati h gotovi veri. Nihče pa tudi ne sme odklanjati izpolnovanja državljanskih ali političnih dolžnosti sklicevaje se na svoje veroizpovedanje. Z iz-polnjenim 17. letom si sme vsak dr-žavljan prosto spremeniti svoje veroizpovedanje.

Poslanci dobivajo dan na dan grozilna pisma revolucio-narjev, naj dosežejo splošno pomi-loščenje, sicer zapadejo smrti, njihove hiše pa bodo gorele. Dva kmetska poslanc sta vsled takih groženj že napol blazna ter si domišljujeta, da so jima morilci za petami.

General Steselj.

London, 25. maja. General Nogi je rekel nekemu londonskemu dopisniku na vest, da je general Steselj obsojen na smrt: „Ne mo-rem odobravati napadov na Steslja, nasprotno, celo mnenja sem, da je bil Steselj osebno pogumen vojak, odločen in sposoben poveljnik. Po mojih opazovanjih je storil vse, kar je pod danimi po-goji mogel storiti v Port Arturju. Jaz na njegovem mestu bi tudi ne mogel ničesar drugega storiti. No-beno japonsko vojno sodišče bi ga ne obdolžilo bojazljivosti. Steselj je moral ne samo odbijati naše napade, temuč boriti se je moral tudi proti neslogi in nemirom v lastnem taboru.“

Dopisi.

Iz šmarskega okraja. Dne 20. t. m. bil sem tudi jaz na županskem shodu v Šmarju pri Jelšah. Zbralo se nas je okoli 40. Pozdravil nas je na-čelnik okrajnega zastopa dr. Georg, ki je s šmarskim županom in še s tremi šmarskimi rodoljubi vse občin-ske zastope okraja na ta shod pova-bil. Nato smo si enoglasno trškega župana Ferlinca za predsednika izvo-lili. Ta je, zahvalivši se na časti, po-

zdravil zborovalce za svojo občino, imenoval si zapisnikarja, konstatiral navzočnost po občinah, se dotaknil razvoja dosedanjega združenja župa-nov na Slovenskem, omenil važnost tega za vsako občino z ozirom na lastni, posebno pa prenešeni delokrog in dal uredniku „Domovine“ Spind-lerju besedo k podrobnemu utemelje-vanju potrebe združenja županov in občinskih zastopnikov vsakega okraja in zopet združenja teh okrajnih zvez v veliko, močno centralno zvezo. Pazno so poslušalci sledili njegovim prepričevalnim besedam ter konec njegovega govora navdušeno in eno-glasno sklenili, da si ustanove za lastni okraj tudi tako zvezo. To je že deseta taka zveza na slovenskem Štajerju. Pretresoval se je potem osnutek zveznih pravil in se je izvo-lil odsek, ki ima oskrbeti potrjenj pravil. Končno se je razvel razgo-vor o nekotikih aktualnih občinskih zadevah, a volitve v 5. kuriji za dr-žavni zbor se pa na shodu samem ni nihče dotaknil. Pred njim pogo-varjala sta se pač dva razumna moža o znanih kandidatih. To je pa dalo povod staremu in mlademu Prazen-klasu, da sta sikačoč, kakor dva srb-rita gada, se za dr. Korošca zavzela in da je predsednik „Katoliškega po-litičnega in izobraževalnega društva za šmarski okraj“ strasti prebledel, ko je moral na svoja ušesa slišati, da si kdo upa proti Koroščevi kandida-turi le besedico ziniti in da je on v neprikriti bojazni dvakrat šel na zrak in tja, baje si sveta iskat, kjer on svoj čas zapravlja v vlogi prepokornega sluga. No drugi vsi so pa v svoji samostojnosti pomilovalno gledali na to trojico po mežnarski milosti, ki si domišlja, da bo pod zaščito steril-nih devic tretjerednic in njih pogaj-čev celo politično življenje okraja vodila. Domogrede sem premišljeval o marsičem, kar sem ravno opazoval in zvedel bil, posebno pa o tem, kako še more kak občinski zastop med se-boj svetovalca trpeti, ki si od podre-jenega občinskega redarja za cigarete denar po vinarijih izposojuje, ter sklenil enkrat pri kakem županskem shodu eno ali dve povedati o dostoj-nosti, taktčnosti občinskih zastopnikov. Pa tudi druge misli so mi rojile po glavi, ki so me še bolj utrdile v za-vesti, da sem danes dobri stvari ku-moval.

Obrtni vestnik.

Načrt zakona o obrambi proti umazani konkurenci. Ne-davno je vlada predložila poslanski zbornici predlogo, ki prinaša nove za-konske določbe, naperjene proti umazani konkurenci v kupčijskem obratu. Pet let je poteklo, odkar je vlada razposlala leta 1901. gospodarskim za-stopom načrt tega zakona in jim tako dala priliko, povedati in obrazložiti svoje mnenje o potrebi takega zakona sploh in pa o že sestavljenem načrtu posebej. Gospodarska zastopstva so bila edina v tem, da je zakon potreben. Glede načina, kako naj se s po-sebnim zakonom omogoči preganjanje nelojalne konkurence v kupčijskem prometu, pa so bila mnenja različna: različne zategadelj tudi izjave, ki so bile podane vladi glede sestavljenega načrta. Če se primerja svoječasni prvi načrt, ki ga je izdelala vlada, s pred-logom, ki je bila predložena poslanski zbornici, se mora priznati, da je vlada v mnogem oziru vpoštevala sporočene ji želje. Prvotni osnutek je malone docela predelal. Najdalekosežnejša iz-prememba v predmetni vladni pred-

Dalje v prilogi.

Henrik Ibsen.

Ledena Norvegija se topi sedaj v vročih solzah. Izgubila je svojega najslavnjšega domačina, ki je pro-slavil svojo pozabljeno domovino in prezirane rojake širom sveta. Veliki Ibsen je pokazal svetu, da se tudi takorekoč med večnim ledom lahko razvije človeški duh in pisateljeva fantazija do tiste popolnosti, kakor pod vedno jasnim italijanskim sol-nem pri potomcih prastare kulture.

Znamenito je, da so v zadnji tretjini 19. stoletja trije severni na-rodni dali može, ki so odločilno vpli-vali na poezijo in duševno življenje evropskih narodov.

Ti trije duševni velikani so bili: Tolstoj, Zola in Ibsen. Dočim pa priznavajo Rusi svojemu Tolstemu in Francozi svojemu Zoli v tem po-gledu že sami prvenstvo, mora Nor-vežanom šele inozemstvo naglašati, da je Ibsen njihov pisateljski prvak, dasi dajejo sami prvenstvo Björnsonu. To prihaja od tod, ker se je Ibsen povzpел nad norveški duševni nivô, ker je dlje časa živel in deloval izven svoje domovine.

Henrik Ibsen je bil rojen 28. marca 1828 v Skienu ter je bil do-ločen za lekarnarja. A že kot lekar-niški vajenec v dolgočasnem gnezdu Grinstad je spisal ponoči v revolu-cijskem letu 1848. revolucionarno dramo „Catilina“, kjer je proglasil osebno svobodo za višek človeških stremljenj. Že takrat se je pojavljala v mladem Ibsenu nenavadna samoza-vest. V neki prošnji na kralja, kjer ga je prosil za podelitev neke ustanove, je izjavil, da se čuti poklicanega, „ljudstvo probuditi in je poučevati, da bo znalo visoko misliti.“

In res je v 50 letih svojega li-terarnega delovanja Ibsen povzdignil svoj narod, da je danes glede demo-kratičnega duha za zgled evropskim narodom.

Za „Catilino“ je kmalu spisal še več dram, ki so našle odmev kmalu tudi v inozemstvu. Posledica je bila, da so ga poklicali in Bergen za rav-nateljja gledališču. Leta 1857. je po-stal vodja norveškega gledališča v Kristijaniji. In nato [ni minilo skoraj nobeno leto, da bi ne bil spisal kake drame. Leta 1864. je dobil ustanovo v znanstvene namene za potovanje v

inozemstvo ter je prebil do leta 1891. v Rimu, v Draždanih in Monakovem.

Kakor marsikateri drugi talent, je moral tudi Ibsen skusiti resnico pregovora „nemo propheta in pa-tria“. Neka senca je ostala vedno med Ibsenom in njegovim narodom. Narod ga dolgo časa sploh ni mogel umeti ter ga je takorekoč tudi pre-gnal iz domovine. Šele vsled obču-dovanja tujine so začeli Norvežani spoznavati svojega velikega rojaka. In vendar so skoraj vsa Ibsenova dela vzeta norveškemu narodnemu duhu ter prilagodena običajem in mišljenju tega izoliranega german-skega plemena.

Ibsen slovi za velikega kritika moderne družbe. Skoraj vsa njegova kritika pa se začinja in se končuje pri — ženi. In to je čudno! Znano je namreč, da se Ibsen v svojem živ-ljenju ni mnogo ukvarjal z ženskami, da se je najrajši celo izogibal ženski družbi, v svojih spisih pa so mu povsod glavni predmet. Poročil se je še mlad s strogo meščansko vzgojeno deklico Thoresen, s katero je živel v mirnem in zadovoljnem zakonu. Nič se pri njem ne ve za ljubezenske

strasti, za nikake ekscese. Edino v svoji „Komediji ljubezni“ nam pove, da je bil nekoč zaljubljen, toda še to ljubezen opisuje satirično kot mlade-niško budalost. In vendar ni našel za svoje spise drugega predmeta, s ka-terim bi se bil tako globoko in ne-prestano bavil, kakor ravno z žen-skim vprašanjem, z žensko naravo, z njenim poklicem in z njeno bodoč-nostjo. To vprašanje obdeluje posebno temeljito v svoji drami „Nora“. Pa tudi v ostalih njegovih dramah je pu-nakinja vedno ženska. V „Strahovih“ gospa Alving, v „Rosmers holmu“ Re-beka, v „Stavbniku Solnesu“ Hilda Wangel itd.

In njegove junakinje niso nežne in mehkočutne stvarce. Ibsenov ideal so temveč žene, ki delajo, nevstra-šeno posegajo v vsako dejanje ter si svojo usodo same določijo. S tem pa ni rečeno, da je zahteval Ibsen, naj bodo žene le delavke, kakor možje. Žensko samostojnost si misli on mnogo dalje. Pri njem so ženske pravzaprav močnejši spol. Njihova čuvstva so naravnejša, njihova volja je močnejša, z eno besedo, pri Ibsenu delajo ženske usodo, prizadevajo si,

da dobe pri možeh svobodo, moč, da jih nadkrilijo. Ker pa njegove juna-kinje tega ne najdejo, ker njihovi možje ne dosežejo idealov satijajočih junakinj, je to za ženske poguba.

Tako so Ibsenove pesnitve ven-darle skozi in skozi možate, namen jim je, vzgojiti moške značaje po ženskah. Po ženi se bi naj moški po-mladili, po ženskih zahtevah bi se naj povzdignili, ženska vera in volja b-naj moške podpirala, navduševala. Ženske kot take niso opora družbe, temuč svoboda in resnica.

Da dajejo Norvežani Björnsonu prvenstvo pred Ibsenom, je popol-noma naravno. Björnson je zastopnik kmečke kulture, a kmečko prebival-stvo je v Norvegiji prvotno, radi-kalno. Ibsen pa je zastopal celo svoje življenje mestno kulturo, ki je še vedno spojena z dansko kulturo; zato se je Ibsen vedno strogo držal dan-skega pismenega jezika, ki med kmeti ni posebno priljubljen. S prodiranjem splošne civilizacije iz mest se širi po deželi polagoma tudi Ibsenovo ime in njegovi spisi. In prišel bo čas, ko bo Ibsen zatemnel slavo! Björnsonovo pri svojih rojakih.

2 bratnik

logi je ta, da se sedanji zakonski načrt ne omejuje le na poedine, najdešče se pojavljajo oblike umazane konkurence, kakor so zloraba reklame, poniževanje in grditve tujih podjetij ter izdajanje kupčijskih in obratnih tajnosti, marveč navaja v posebnem odstavku tudi splošne določbe, ki se obračajo proti katerikoli obliki nelojalne konkurence. Znaša stvar je, da je umazana konkurenca kaj iznadljiva in da se na škodo realnih trgovcev in obrtnikov iztakne vedno kako novo nelojalno sredstvo, hoteč z njim obrniti pozornost kupujočega občinstva na svojo kupčijo. Nevarno je zategadelj, omejiti se pri sestavljanju zakona, čigar ost se obrača proti nedopustni konkurenci, le na posamezne, četudi najpogostejše forme umazane konkurence. Nelojalni tekmeči bi se v tem primeru prilagodili novim izpremenjenim razmeram, ogibali bi se prepovedanih potov, zato pa našli nove oblike, proti katerim bi singularne določbe zakona ne mogle dati obrambe. Previdno in umestno je torej, računati s takim dejstvom in privzeti v zakon tudi splošno klavzulo, kakor je to storila vlada, ustrežajoč mnogostanskim vzpodbudam gospodarskih korporacij, ki so opozarjale na nezadostnost obrambnih določb, kakor jih je navajal prvotno projektiran načrt. Po besedah vladne predloge je smatrali generalno klavzulo za nekako rezervno sredstvo, katero je vporabljal v brambi proti umazani tekmi le v onih slučajih, kadar nelojalnemu ravnanju ni moč zastopiti pota s posebnimi določbami, ki jih navaja zakon. Generalna klavzula označuje za nelojalno konkurenco vsako ravnanje v obratu kakaga kupčijskega podjetja, ki močno žali dobre običaje in more kupčijsko razpečevanje in kupčijski obrat enega ali več konkurentov oškodovati. Pravico, sodnim potom zahtevati, da preneha nelojalni konkurent s takim počenjanjem, ima vsak konkurent, kakor tudi društva in korporacije, katere je smatrali za poklicane zastopnike gospodarskih in stanovskih interesov prizadetih konkurentov. Vrh tega ima vsak konkurent, kateremu se je z nelojalnim postopanjem namenoma naredila škoda, pravico zahtevati povrnitev nastale škode. Iz navedenega je razvidno, da je dana stanovskim zastopstvom pravica, potegniti se za pravice svojih članov. Določba je kaj umestna in tem važnejša, ker je na ta način dana gospodarskim organizacijam priložnost varovati interese celega stanu. V primerih, ko umazano postopanje posameznika škoduje celemu stanu ali celi kupčijski stroki, je pač pravilno, da nastopi v obrambo interesov organizacija kot taka in ne posamezni podjetnik. Kontrola je na ta način boljša in izdatnejša.

Zakonska predloga, o kateri govorimo, navaja sledeče tipe nelojalne konkurence: Neresnično hvalisanje (pretirana reklama), zloraba kupčijskih oznamenil, poniževanje in grditve kupčijskih podjetij, izdajanje kupčijskih in obratnih tajnosti, razpečevanje blaga po nakaznem sistemu (Gutscheinsystem ali Schneeballsystem).

Neresnično hvalisanje. Reklama je v kupčijem prometu neodbitno potrebna. Ne more se braniti pridnemu in agilnemu trgovcu in obrtniku, da opozarja na svoje blago in skuša povečati krog svojih odjemalcev. Zavračati pa se mora zoperno reklamo, pretirano hvalisanje blaga in izdelkov z neresničnimi podatki in objavami, ki na nedopusten način vplivajo na odjemalce. V tem pogledu določa vladna predloga: Ako imetnik kupčijskega podjetja v kupčijskih objavah, namenjenih širšemu krogu oseb, postavlja neresnične trditve glede ponujane blaga, ki so važne za nakupovalce pri odločitvi, kje pokrijejo svoje potrebe, imajo prizadeki konkurenti, odnosno stanovska zastopstva pravico, zahtevati, da opusti neresnično hvalisanje. Oškodovani konkurent ima vrhu tega pravico, zahtevati povrnitev škode v primeru, da je bila nelojalnemu konkurentu znana neresničnost. Zakonski načrt poudarja izrecno, da se mora zahtevati opustitev nadaljnjih neresničnih trditve tudi od izdajateljev časopisov.

Lastitev in zloraba kupčijskih oznamenil. Predmetne določbe izpopolnjuje določila trgovinskega zakonika in obrtnega reda glede firm in vnanjih oznamenil na trgovinah in obrtvališčih. Namen teh določb je, onemogočiti umazani konkurenci, da se na nedopusten način ne poslužuje renomiranih imen in posebnih oznamenil drugih podjetij v kupčijem prometu. Dober glas kakaga dobro uvedenega podjetja umazana konkurenca prav rada zase izkorišča na ta način, da si prilasti priljubljenost in slovečo posebno oznamenilo kakaga podjetja z malimi izpremembami in potem prevarja kupujoče občinstvo, ki ob nezadostnem poznavanju razmer ne more vedno ločiti podjetja umazane konkurenta od slovečega.

Poniževanje in grditve kupčijskih podjetij. Priljubljeno sredstvo umazane konkurence je, da spravlja v svet in širi različne, izmiš-

ljene vesti o kakem konkurenčnem podjetju, računajoč pri tem z eventualnostjo, da odvrne od obrekovanega podjetja odjemalce in jih pridobi zase. Take neresnične vesti se lahko tičejo blaga, prodajalnih prostorov, kreditnih razmer, uslužbencev. Imetnik tako oškodovanega podjetja ima pravico zahtevati, da se opusti širjenje takih vesti in da se mu povrne nastala škoda.

Izdajanje kupčijskih in obratnih tajnosti. Zadevne določbe imajo namen, služiti kupčijskim podjetjem v obrambo, da se ne izdajajo tajnosti njih obrtovanja. Zakonski načrt daje lastniku oškodovanega podjetja pravico, da zahteva povrnitev škode od nezvestega uslužbenca ter od onega, ki je uslužbenca zapeljal k izdajstvu, kakor tudi od onega, ki izkorišča v svojem podjetju izdano obratno ali kupčijsko tajnost. Kršitev in izdajanje obratnih tajnosti, ki so često odločilne za uspeh kakaga podjetja, je izvestno najbolj zoprna oblika umazane konkurence. Prav glede tega vprašanja pa je kaj težko v zakonu najti pravo pot, in dati take določbe, da je skrbjeno za upravičene interese podjetnikov, pa tudi služeno na drugi strani uslužbencem, katerim bi bilo ob prestrogih določbah, če ne onemogočeno, pa saj jako oteženo, priti v kondicijo v slično podjetje, kakor je bilo ono prejšnjega gospodarja.

Razpečevanje blaga po nakaznem sistemu, kakor tudi pozivljanje v objavah, ki so večjemu krogu namenjene v nakupovanje po tem sistemu, je po novi predlogi prepovedano. Kdor ravna proti prepovedi, ga zadene kazen v zmislu kazenskih določb obrtnega reda. Prepoved je izdana v prvi vrsti v interesu konsumentov, ki so navadno pri takem kupčijem poslovanju prikrajšani. Reči se mora, da je našim kupčijskim krogom ta način prodaje še malone nepoznan; ne tako pa našim konsumentom, ki često obsede taki vabi. Sistem je razviden iz sledečega primera: Konfekcionar Abeles prodaja bluze, vredne po 10 K. Proti vplačilu znatno nižjega zneska, kakor je vredna bluz, recimo 4 K, izroči odjemalki A nakazni list, kateremu je pridejanih določeno število kuponov, vzemimo trije. V tem nakaznem listu se Abeles zaveže odjemalki A izročiti bluzo pod pogojem, da najde in zgosti toliko novih odjemalk, kolikor je nakaznemu listu pridejanih kuponov, v tem primeru 3. Abeles v tej za odjemalce navidezno ugodne kupčije izroči blago šele tedaj, kadar je prejel skupno 16 kron — štiri od prve kupovalke, in 12 od ostalih treh. Kupčija se potem plete dalje, kajti nove tri odjemalke so prisiljene dobiti zopet vsaka po tri nove, ako nočejo, da vlože zapade. Prodajalec ne riskira ničesar; riziko je le na strani kupovalcev. Zakonski načrt določa mimo že omenjene kazni, da se sme zahtevati vplačani znesek nazaj.

Pripomniti je, da ima predmetni zakonski načrt poleg civilnopravnih določb tudi še kazenskopravne, in sicer za sledeče tipe umazane konkurence: neresnično hvalisanje, grditve kupčijskih podjetij in kršitev obratnih tajnosti, to pa tedaj, kadar se je vršilo eno teh nelojalnih postopanj z zlobnim, na škodo merečim namenom. Postopanje se uvede le vsled privatne obtožbe.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. maja.

— Volilna reforma. Snoči je imel odsek za volilno reformo težko pričakovano sejo, v kateri je ministrski predsednik princ Hohenlohe podal svoj kompromisni predlog. Ta vladni kompromisni predlog je za vsakega poštenega Slovenca absolutno nesprejemljiv. Vlada predlaga, naj se po Gautschovem načrtu določeno število mandatov pomnoži za 40. Novi mandati naj se razdele tako, da jih dobi Gališka 14, Nižja Avstrijska 9, Češka 4, Bukovina 3, Moravska, Šlezija, Gorenja Avstrijska, Tirolska, Solnograška in Trst pa vsaka po 2 mandata. Povrh predlaga vlada, naj se razdelitev okrajev postavi pod varstvo dvetretjinske večine. Vladni predlog je nekaj tako nečuvnega, nekaj tako gorostasnega, da se je le čuditi, kako se vlada upa s takim predlogom v javnost. Nemci v Bukovini naj dobe še en mandat, mestece Solnograd naj ima dva poslanca — samo za koroške in štajerske Slovence naj ostane vse tako, kakor sta se dogovorila Gautsch in Šusteršič. Celo ta vnebovpijoča razdelitev okrajev na Koroškem, ki jo je Gautsch določil, naj obvelja, to pa z očitnim in jasnim namenom, da bi koroški Slo-

venci ne imeli nobenega poslanca v državnem zboru. Tudi prikrajšanje štajerskih Slovencev, kakor je je predlagal Gautsch, naj se brez premembe uzakoni. Hohenlohe se je oziral na želje vseh narodov, zlasti na želje Nemcev, samo Slovence je popolnoma prezrl. Tu se vidi, kako neodkritosrčno so bile besede, ki jih je govoril na tržaškem kolodvoru. V terek se začne v odseku za volilno reformo razprava o teh vladnih predlogih — tedaj se pokaže, kaka je konstelacija in koliko je upanja, da se ti predlogi zavrnejo.

— Proti Korošču in proti Wratschku! S Štajerskega se nam piše: Naš boj zoper Korošca hočejo Nemci in nemškutarji izkoristiti v korist svojemu nemškutarskemu kandidatu Wratschku. Vsi štajerski nemški listi z nemškutarskim „Štajercem“ vred spevajo slavo Wratschku ter bobnajo v svet, da je tudi „Slovenski Narod“ proti Korošču, da je vsa Savinska dolina proti Korošču in da je tudi ljutomerski okraj proti Korošču. Da smo mi vsi proti Korošču, to je seveda res, ali s tem pa ni rečeno, da mi nismo proti Wratschku! Mi smo mnenja, da tako zagrinjenega nemškutarja, kakor je Wratschko sploh nobeden Slovenec voliti ne more. Mi gremo torej v boj proti Korošču in proti Wratschku. Naš neodvisen kandidat je g. Iv. Rebek, ključavničar v Celju, za katerega bomo vsi do zadnjega glasovali in s tem pokazali, da se ne damo terorizirati od Koroševih klerikalcev, še manj pa od Wratschkovih in „Štajercerjevih“ nemškutarjev.

— „Proč s farji!“ — „Proč z nemškutarji!“ Iz Ptujja se nam piše: Vest, da kandiduje g. Ivan Rebek, smo sprejeli pri nas z velikim veseljem. Naši Nemci in nemškutarji agitujejo strastno za svojega kandidata Wratschka. S svojim bojnim klicem: „proč s farji!“ pridobili so nemškutarji že mnogo naših kmetov in delavcev na svojo stran. Ako bi bili naši postavili preje gosp. Rebeka za kandidata, bili bi odvezli s tem nemškutarjem vse agicijsko orožje iz rok, ker g. Rebek ni „far“, ampak pošten slovenski delavec in obrtnik, za katerega glasovati je dolžnost vsakega poštenega Slovenca. Vse naše somišljenike na deželi prosimo nujno, da napnejo v zadnji uri vse sile, da zmaga naš neodvisen kandidat g. Ivan Rebek proti klerikalcem in nemškutarjem. Mi ne kličemo samo „proč s farji!“, ampak tudi „proč z nemškutarji!“

— Učitelji štajerski, kdo od vas bo pljuval v lastno skledo? Na shodu v Kaplji, v Savinski dolini, je Korošec na vprašanje nekega kmeta: Kaj pa šole, ali bomo še vedno nove zidali? odgovoril dobesedno: To sedaj ni v mojem področju, kadar bom pa deželni poslanec (hic!), bom se tudi tega vprašanja prijel in videli bode, da se moji nazori strinjajo z vašimi! Že v prihodnji številki „Gospodarjevi“ pa je v daljšem članku, namenjenem štajerskemu učiteljstvu, jadikoval, kako ga preganjajo, saj je on vendar prijatelj ljudske naobrazbe, šole in učiteljstva! Fej te bodi, farizej!

— Zадnje volitve v V. kuriji na Spodnjem Štajerskem. Pri zadnji volitvi za V. kurijo na Spodnjem Štajerskem je bilo v celem oddanih 31.271 glasov. Ker je v tej skupini nad 90.000 volilcev, se je potem takem volitve udeležila jedva ena tretjina volilcev. Za slovenske kandidate je bilo oddanih 23.652 glasov, za nemškega kandidata Wratschka 7619 glasov, za socialnodemokratskega kandidata Mlakarja pa 2195 glasov. Število nemških glasov se bo pa pri ti volitvi še znatno pomnožilo, ker bodo to pot volili tudi vsi Nemci in nemškutarji po spodnještajerskih mestih in trgih, ki so se zadnjič večinoma vzdržali volitve. Prav lahko je torej mogoče, da se bo število nemških glasov pri ti volitvi najmanj podvojilo. Zato je potrebno, da se vsi slovenski volilci volitve zanesljivo udeležijo ter s tem onemogočijo, da bi prišlo morda do

ožje volitve med Slovencem in nemškutarjem. Kakor čujemo, ima kandidat neodvisnih volilcev gosp. Rebek mnogo šanc, da pride med njim in med Koroščem do ožje volitve. Ako stori učiteljstvo, narodna inteligenca in neodvisni obrtniki in kmetje svojo dolžnost in napno vse sile, da pomorejo svojemu kandidatu do zmage, je prav lahko mogoče, da prodre Rebek. Toda v to je treba resnega, požrtvovalnega in nevtralnega dela, samo kričanje brez dela pa lahko neodvisnemu kandidatu bolj škoduje nego koristi!

— Liguorijevi učenci, zbrani okrog „Slovenca“, so tako nesramni, da taje še najočitnejše stvari. Pravi liguorijanec se za dva krajcarja po krivem priseže, ne samo za 40 kron, kakor izanski fajmošter. Kar ni klerikalcem všeč, to taje, kratkomalo taje in, kakor rečeno, bi se za dva krajcarja po krivem prisegli. Zdaj jih peče razkritje, da je bil proš Kulavice intrigant, ki je očitno za novo leto in za god škofu čestital, zahrbtno pa ščuval in proti njemu spletkaril ter se pri tem posluževal našega lista, ki je dr. Kreku danes „če je le mogel, izkazal kako ljubeznjivo uslugo“, jutri pa zabavljal na njegovo politiko in jo obsojal, da se je kar tema delala, zakaj Kulavice je znal biti neznansko neotesan in sirov. Klerikalci vedo prav dobro, da je vsedo po pičice resnično. Kulavica sploh niso marali, ker je bil nadut in prepoteten in so se ga ogibali. Na zadnje je imel Kulavice le še enega samega prijatelja, to je potrpežljivi kanonik dr. Čekal. Toda Kulavice je bil proš in ker predstavljajo klerikalci že vsakega kaplančka za neko višje brezmadežno bitje, jih jezi, ne da je bil Kulavice intrigant, marveč da je to prišlo v javnost. No, nam je malo na tem ležeče, kaj pisarijo „Slovenčevi“ duhovniki, saj ve že vsak otrok, da takih lažnjivcev ni na svetu, kakršni so zbrani okrog rečenega duhovskega lista. Saj ni zanas nobena čast, da nam je piškav proš pošiljal informacije. On je nas porabljal, da bi svojim sovražnikom škodoval, mi pa smo porabljali njega po principu: izdajalca se izkoristi, a se ga prezira. „Slovenec“ hoče, naj povemo ime dotične dame, ki nam je sporočala proštove informacije. To je preneumno. Kateri list na svetu pa bo izdal svoje zaupne osebe? Še pred sodiščem jih ne bo izdal noben spodoben žurnalist, raje se bo dal zapreti, in mi naj bi izdajali svojo zapuščino. To nam niti v sanjah ne hodi na misel, tem manj, ker „Slovenčevi“ liguorijanci itak vedo, pri čem da so in se le hinavsko pretvarjajo ter igrajo pustolovsko komedijo. „Slovenec“ je nštetokrat zaradi gotovih naših notic zabavljal, da mora biti med duhovniki kak izdajalec, sicer bi mi ne mogli vedeti gotovih stvari. Zdaj, ko smo jim povedali, da je proš Kulavice bil tisti mož, ki nam je pošiljal informacije, pa hočejo to resnico utajiti. No, mi prepustimo mirne vesti sodbo občinstvu. Saj bo lahko spoznalo, kje je resnica, ali pri nas, ki nimamo prav nobenega interesa na Kulavice, ali pri klerikalcih, ki imajo največji interes na tem, da utaje, kar sicer ni realnega, a za klerikalce vsaj moralnega pomena. Sicer pa je na tucate duhovnikov, ki so po Kulavčevem izgledu postopali in skrivaj porabljali naš list proti škofom in duhovnikom — sodrugom, javno pa zabavljali na „Slov. Narod“.

— Deželni predsednik Schwarz v Novem mestu. Pišejo nam iz Novega mesta: Dne 28. maja misli novi deželni predsednik g. Schwarz ogledati si naše mesto. Novomeščanje so dobili povabilo, da ta dan svoje hiše z zastavami okrase. Tega se nismo storili nobenemu dež. predsedniku. G. Schwarz je še malo časa v deželi. Ne vemo še, kaj bo koristil deželi in našemu mestu. Baron Hein je dosti storil v korist Dolenjske in tudi Novega mesta, pa mu nismo bogve kaj glorie peli. Nam se zdi vsako tako početje v naših časih nekaj servilno in nemoško. In g. Schwarz je nesrečni predsednik; za njegove vlade

je Šuklje hotel meščanstvo zadaviti kot volilce v dež. zbor. Vse kar je prav, pa z zastavami je treba varčiti. Samo zato, da je ta g. dež. predsednik, ali da je najvišji uradnik v deželi, ki lahko koristi ali škoduje mestu, se ne obeša zastav. Deželni predsednik je lahko ta ali oni. Dobro bi bilo, da bi ta lep kos kruha imel domačin na svoji mizi. In časi so minili, ko je bilo političnemu uradniku in najvišjemu faktorju na voljo dano, ako hoče kakemu mestu koristiti ali ne. G. Schwarz mora biti klerikalen in njega pozdravljati z zastavami, prišlo bi na misel le kakemu klerikalnemu obč. odboru, kar pa naš ni in še dolgo ne bo. Zastave in višji c. kr. zastopnik klerikalizma na Kranjskem, to pač ne gre v bodi katerem dolenjskem mestu. Sicer naš obč. odbor ni sklenil razobesiti zastav.

— Učitelji, pripravite se! Zadnji „Domoljub“ piše: Na vseh šolah je pomanjkanje učiteljev in ni redne šole — učitelji dobe še kar po tri mesece dopusta; kmet pa plača zato, da so otroci lepo doma. Le čakajte, časi se bodo spremenili! Učitelj dobi dopust le vsled bolezni ali kakaga drugega važnega vzroka. Če pridejo klerikalci na vrh, ne dobi noben učitelj več dopusta, ampak bo moral opravljati svojo službo, dokler se ne bo zgrudil na tla. Res lepa perspektiva za naše učiteljstvo, če jim bo vladal dr. Šusteršič in njegova čedna družba!

— Sorška afera. Dogodki v Sori bodo imeli posledice pri sodišču. Državno pravdnštvo toži več oseb in že v nekaterih dneh bo obravnava. Takorekro v predvečer te obravnave je „Slovenec“ izlil svoj žolč in strastno in obrekljivo napadel državno pravdnštvo in preiskovalnega sodnika, okr. šolskega nadzornika in deželnovladnega šolskega referenta, ker ni tožben učitelj Germek iz Sore. Kadar bo obravnava končana, bomo to „Slovenčevu“ lopovstvo postavili v pravo luč.

— Katoliški tolovaji pred sodiščem. Iz Mirne na Dolenjskem se nam piše: Dne 2. junija bo pri okrožnem sodišču v Novem mestu obravnava proti tistim tolovajem, ki so ubogega Travnikarja napadli, mu zdrobili kost, mu vrgli jermen okrog vratu in jermen zadržili ter siromaka vlekli za sabo, da bi ga v potok vrgli. Vsi trije tolovajci so člani „Katoliškega izobraževalnega društva“ v Mirni, eden je še knjižničar. Obravnava bo zanimiva. Odkrilo se bo, kake junake je božji namestnik in župnik Antón Kocjančič izučil v svojem izobraževalnem društvu. Dva teh tolovajev sta v službi pri generalu mirnskih klerikalcev Alojziju Šularju. Kakor se vidi, ima ta mož lepe ljudi pri hiši. Na obravnavo vabimo tudi škofa Jegliča, da se bo prepričal, kake sadove rodi vzgoja župnika Kocjančiča in kako se izobražujejo ljudje v „Katoliškem izobraževalnem društvu“, za katero društvo je škof sam ob ustanovitvi daroval 100 gld. Naj ne zamudi škof prilike, da se pouči, kake namene je pospeševal s svojim darom in zakaj pravijo ljudje pri nas, da klerikalec in tolovaj je eno in isto.

— Česa so vsega uradniki krivi? Naši klerikalni voditelji trobijo na vseh shodih, da mi hujskamo meščanstvo proti kmetu. Zvonec v tem trobenju nosi seveda slavni advokat dr. Šusteršič, oče nemškutarsko vzgojenih otrok. Seveda klerikalcem verjame le oni, kdor ne pozna kranjskih razmer. Kdor jih pa pozna, pa ve, da klerikalni voditelji od prvega do zadnjega ščuvaljo kmetstvo prebivalstvo proti meščanom, pred vsem pa proti uradništvu. Najeklatantnejši dokaz za to je „Lažljub“. V številki za število se hujska tukaj kmetijski stan zoper meščanski in uradniški in podtikajo se zlasti uradništvu vzroki, vsled katerih trpi kmetstvo prebivalstvo na tem ali onem. Klerikalci so zdaj iztaknili, da je „uradnik in liberalna advokatska in notarska garda“ kriva, da se pri nas kmetje tako silno izseljujejo. To je pa že preneumno! Uradnik si svoj kruh trdo prisluži, če pa kak kmet kako pravdo zgubi, vendar za to ne bo odgovoren odvetnik, iz-

vzemši morda dr. Schweitzerja, ki ima vsled svoje nerodnosti toliko smolo, da pogori skoraj pri vsaki tožbi, vsled česar se ga že vsak kmet izogiba. Zakaj pa naj bi notar zagrešil tako gosto izseljevanje iz naše dežele, nam je pa docela neumevno in bi prosili blagoslovljene ščuvave in hujskarje „Domoljubove“, da bi to stvar nekoliko pojasnili.

— **Levstikov citat pri Stritarju.** So pri nas ljudje, ki sovražijo in zahrbtno — ker se očitne sramote le boje — preganjajo vse, kar je pošteno in plemenito, preganjajo zato, ker so sami nepošteni in neplemeniti. Izvestne duševne in srčne nihiliste je peklo, da se je ob Stritarjevi slavnosti tako, kakor že dolgo ne, naša javnost povzdignila do glasnega čestitavanja plemenitosti in poštenosti. In skoro bi bilo ostalo pri tej nenavadni harmoniji. A neplemenitniki in nepoštenjaki niso mogli strpeti, da bi postali banekrotni tudi na svojem lastnem polju; zato se je dvignil neki — seveda vestno in prihuljeno se skrivajo — pristavil in je na tihotapski način napadel tistega, ki je pri Stritarjevi slavnosti slučajno imel najlepšo priliko, javno pozivljati na plemenitost in poštenost: napadel je mene in ker mi ni mogel drugače do živga, me je napadel z lažljivo trditvijo, ki je sama ob sebi kaj malenkostna, a značilna za nizko proračunjenost, ki jo je imel dotičnik: V „Slovenca“ z dne 23. t. m. namreč trdi neki dopisnik, da sem jaz besede: „Skrbi zase, ljubi brata...“ itd., ki so Levstikove, razglasil za Stritarjeve. Ko bi dotični dopisnik zasledoval dobre namene, bi jaz rekel, da se je s svojo trditvijo zmotil, ako je tako razumel moje besede v slavnostnem govoru; ker pa sploh vsakdo, ki spravlja take stvari na dan, ki bi se jih kak resen in uvaževanja vreden mož sploh ne lotil, zasleduje le grde namene, zato pravim dotičniku, da je grdo podtikal; kajti jaz nikdar nisem trdil in nisem mogel trditi, da so one besede Stritarjeve. Rekel sem pa, ob koncu govora apostrofujoč slavljence doslovno: „Često si nam klical v spomin krasne besede: Skrbi zase“ itd. Mari sem s tem trdil, da so ti verzi Stritarjevi? Namreč Stritarjevi v tem zmislu, da jih je on zložil? In ne morda v zmislu, da jih je rad jemal v usta? — Kdor ne pozna Stritarjevih del, temu bi seveda, ako bi ga hotel učiti in ne le navdušiti, jaz moral tudi v govoru pripomniti, kakor je stalo v konceptu izrečno pripisano in kakor lahko to pokažem vsakomur in kakor je videl eden izmed poročevalcev neposredno po govoru, pripomniti namreč, da je Stritar rabil „Levstikove“ verze. Takemu bi jaz moral morda tudi pokazati rokopis obširne razprave o Stritarju, koje posnetek je bil moj govor, in tam podčrtati besedo „Levstikov“ (citat), ki je bila zapisana že pred več ko 2 mesecema, ob Stritarjevem rojstnem dnevu, ko je bila razprava končana! V govoru pa sem baš zaradi učinka nalašč izpustil vse, kar diši po „učenosti“. — Zdaj pa se moram čuditi, zakaj se ni kak dopisnik oglasil z očitanjem — morda se še bo — češ, da sem trdil o Stritarju, da je spisal — sv. pismo in — Prešerna; saj sem mu pripisoval, da čuti v srcu neki izrek iz sv. pisma in neki citat iz Prešerna, ne da bi z besedico opozoril občinstvo, da one besede niso pristno Stritarjeve!! — Kaka otročja podlost leži torej v onem očitanju! A tudi nevednost! Ko bi bil namreč oni dopisnik vedel, kako je sploh mogoče pri Stritarju citirati one Levstikove verze, bi si bil pač stokrat premislil, preden je šel dajati v svet one besede in se blamiral. Meni gre vedno za stvar in tudi napadalec prizanesem, da mi le ne dela krivice; zato sem celo zdaj na prijazen način pozval „Slovenca“, naj prekliče ono podtaknjeno vest. Ker tega ni storil, zato bodi tole povedano urbi et orbi: z vsi izrazitostjo navaja Stritar one Levstikove besede na dveh mestih, prvičkrat že v svojih „Pogovorih“, drugičkrat v „Ljubljanskem Zvonu“ (zdaj „Zbr. sp.“ V. 127, VII. 177.) in kdor zasledil in citira te verze ob Stritarju, jih posname od tod. A pri kaki priliki jih je rabil Stritar? Čujte! Obkrat pišoč izrečno

o Levstiku, obkrat pod spisi z naslovom „Levstik“!! „Zlate besede tvoje“ (t. j. Levstikove) jih imenuje na enem mestu in na drugem: „njegova (t. j. Levstikova) filozofija je kratka...“ „Skrbi zase“ itd. Od tod torej — saj od drugod je nemogoče — sem jaz posnel svojo trditev, da nam Stritar „često kliče v spomin krasne besede! Zdaj si lahko pač vsak sam izračuna, s kakim zaničevanjem sem se ozrl na insinucijo, da pripisujem verze Stritarju, verze, kojih psihiška zveza se mi je odkrila šele, ko sem jih našel na dveh take razdaljenih, a z Levstikom zvezanih mestih! — Zdaj bo morda dopisnik razumel — čudil se je baje temu — da je Stritar molčal, ko je slišal moje besede in zakaj so molčali drugi možje: ti so poznali razmerje, a dopisnik ga ni poznal! — S takimi sredstvi mi ne boste onesnažili mojega poštenega dela — saj to Vas jezi, da delam pošteno! — Vaša sredstva so zaničljiva, takisto Vi, dokler ne pokažete, da znate tudi kaj resnega delati in ne le drugim nevoščljivo zameriti, da resno delajo in da se vkljub Vašim prizadevanjem ne bližajo ne za trohico Vašemu zavratnemu načinu.

Dr. Josip Tominšek.

— **Na postaji v Domžalah** se postopa s Slovenci tako, kakor le še v nemškutarskih gnezidih na Spodnjem Štajerskem, kjer se nahruli vsakega Slovenca, ako samo govori slovensko. O dogodku, ki se je zbil včeraj v Domžalah, bomo imeli gotovo še priliko pisati, za sedaj povemo le to, kar nam je sporočil očitalec. Neki ugledni ljubljanski meščan je bil včeraj s svojo rodbino v Domžalah. Ker je službojuči uradnik podil v svoji nerazumljivi nemščini kmete s perona, kamor je imel do tega dne baje še vsakdo prost pristop, zavzel se je za preganjane sin imenovanega ljubljanskega meščana, za kar pa je uradnik začel upiti nad njim, češ, da on dela kar hoče in govori kakor hoče. V tem je prišel k postajenačelniku ter prepovedal ljubljanskemu gospodu slovensko govoriti, ako mu je ta odgovoril s primerno odločnostjo, je poslal postajenačelnika takoj po orožniško asistenco. Začelo se je zasliševanje kakor za kako veleizdajo ter je vsled tega imel vlak precejšnjo zamudo. Res, po kamniški progi bo kmalu vožnja nevarnejša, kakor skozi Albanijo. Kakor rečeno, poročamo o dogodku, kakor se nam je opisal ter si vse podrobnosti pridržimo za pozneje, ko bo kompetentna oblast celo zadevo zadostno pojasnila.

— **Glas s Koroškega.** Piše se nam: Gotovo zanima vsakega, ki ga je gnala usoda v tujino, kaj se godi v domovini. Človek, ko prebere domači časopis, komaj čaka, da dobi drugi dan drugega. Med drugimi novicami pa smo izvedeli iz „Slovenskega Naroda“, tudi to, da namerava prirediti „Ljubljanski Sokol“ veliko narodno veselico na prostem in sicer v korist koroškim Slovincem. Vsakega zavednega Slovenca, posebno pa nas koroške Slovence, je morala ta vest razveseliti. Zato prav srčno pozdravljamo to velevažno narodno delo, to velevažno narodno nalogo, ki si jo je postavil „Ljubljanski Sokol“ in smo popolnoma prepričani, da jo bode tudi častno rešil. — Vsak dober gospodar mora gledati, da poveča svoje premoženje, ako pa že ne more povečati, tedaj pa mora gledati, da ohrani saj to, kar ima. Slab je gospodar, ki ne ve, da mu je predstavil soder mejnik v njegovo posest. Kakor pa velja to za vsakega posameznega, tako velja to tudi za celokupen narod. Zalostno pa moramo pripoznati, da nismo čuvali dosedaj Slovenci svojih narodnih mej tako, kakor bi jih morali. Zato je skrajni čas, da obrnejo Slovenci v sredini, oni, ki so popolnoma na varnem, vso pozornost obmejnim bratom, ker oni sami so preslabi, da bi se zamogli upirati sovražnemu navalu, ki je vedno in vedno hujši. Najzlostnejše razmerje pa vladajo pri koroških Slovincih. Ako poletiš v nedeljo iz Ljubljane v okolico kamor hočeš, gotovo se vračaš vesel nazaj v mesto. Kako drugačen pa je izlet iz Celovca ali Beljaka. Vračaš se žalost-

sten in klavern, kakor bi šel od pogreba. In spoznaš, da se ne imenuje slovenska Koroška zastoj „tužni Korotan“. Dostikrat še ti pripeti, da ti bo Slovenec, ki ga ogovoriš v materinem jeziku, odgovoril v blaženi nemščini. Zakaj? Zato, ker se sramuje s tujcem govoriti slovenski, misleč, da je nemški jezik veliko lepši in da je slovenski jezik le za priprosto ljudstvo. Ali ako slišiš, da moraš v popolnoma slovenskih krajih ob času volitev agitirati nemški in z nemškimi lepaki za slovenskega kandidata?! Radi teh žalostnih razmer se je ustanovilo v Beljaku društvo „Drava“, ki hoče zanesti med koroške Slovence narodno zavest. Zelo težavna je ta naloga za beljaške rodoljube, to mora priznati vsak, kdor pozna razmere v Beljaku. Ne samo to, da nimajo Slovenci niti enega lokala v celem mestu, kjer bi lahko govorili slovenski, ampak tudi to dela težavo novoustanovljenemu društvu, da je zavednih, inteligentnih Slovencev v Beljaku zelo malo in še ti imajo iz službenih ozirov vezane roke. Vendar iz ljubezni do domovine in upajoči na podporo iz sredine Slovencev radi blagega namena, ki ga ima društvo, so se upali storiti ta korak. Z vročo željo, da bi tudi druga narodna društva posnemala „Ljub. Sokola“, upamo, da tudi Korošcem „vremena bodo se zjasnila“.

— **Celovski nemški trgovci in njih ponemčurjeni pomočniki** so strašno hudi vsenemški nacionalci, ki zjutraj, opoldne in zvečer zmoliijo vsaj po eno molitvico v čast vsenemškemu svetniku Bismarcku. Sloveščina jim silno smrdi, da bi jih kmalu zadušilo, če slišijo slovensko besedo na ulici. Drugače je pa v prodajalnah. Tu znajo lepo slovenski — in prodajajo celo slovenske ovratnice slovenskim fantom. Seveda, kšeft je kšeft in slovensko ovratnico slovenski fant tudi pošteno plača s slovenskim denarjem! — **„Osa“**, stev. 29. Vsebinska: Glosa. Proti plesu. (Iz pridige profesorja dr. Klobasarija). „Divji zapad“. S. L. S. Iz kluba modrijanov. Zagovarjalec urokov itd. Podoba: Devičarji in Marjini devici. V farovski kuhinji.

— **Občni zbor „Društva slov. književnikov in časnikarjev“**. Ker se je občni zbor, sklican dne 20. t. m., moral radi Stritarjeve slavnosti in radi prijeteljskega večera, prirejenega istega dne odposlancem „Hrvatske Matice“, odložiti, se določa nov občni zbor v soboto, dne 9. junija t. l. ob poludevetih zvečer v „Narodnem domu“ z istim dnevnim redom kakor zadnjič. Slovenske književnike in časnikarje vabimo, da se tega občnega zbora udeležijo v čim največjem številu, slovenske liste pa prosimo, naj to notico blagovole ponatisnijo!

— **Ruski koncert v Ljubljani.** „Glasbena Matica“ javlja, da prirede v sredo, dne 30. maja, v veliki dvorani „Narodnega doma“ odlični ruski umetniki, člani carske dvorne opere iz Peterburga, koncert. Izvajali bodo koncert: operni pevec peterburške imperatorske opere gospod Konstantin T. Serebrjakov (basist), gospodična Lidijsa K. Serebrjakova, operna pevka (sopranistinja), gospod Nikola M. Safonov, artist imperatorske opere (tenorist), ter odlična ruska dramatična umetnica Ana V. Bežojeva. Program priboično v ponedeljek. Ker je program velezanimiv in za Ljubljano povsem nov in ker so imenovani člani, kakor se nam zadržuje, resnično umetniki prve vrste, opozarjamo ljubljanske in izvenljubljanske Slovence že danes na ta koncert in na njega velik užitek. Vstopnice se bodo dobivale pri g. J. Lozarju.

— **Darila za Vilharjev spomenik.** Gospica Alojzija Kraigher v Postojni je nabrala pri raznih prilikah 18 kron, gospice Julka Smole in Mici Meze v Dolnjem Logatcu so nabrale pri tamošnjih rodoljubih 55 kron. Srčna hvala. Naj bi našle mnogo posnemalk.

Odbor za Viharjev spomenik. — **Poštarje.** V šte. 116. „Slovenca“ z dne 21. t. m. čutil je pisec članka „Poštne zadeve“ morda inspirirano potrebo, obdregniti se ob delovanje prejšnjega ravnatelja poštne urada ljubljanskega, g. M. Sorlija, poudarjajoč, da mora sedanji ravnatelj urad od vrha do tal preurediti in reformirati. Gosp. Sorlijeva strokovna zmožnost je bila v krogih večakov toliko priznana, da bi bilo pač odveč o njej govoriti ali jo celo braniti, novemu g. ravnatelju pa bi bili uradnički zelo hvaležni, če bi opustil take nebitvene reformacije, in to celo iz boljšega na slabše, ker delajo

v razvoju poštnega prometa utemeljene vedne preuredbe bistvenih predpisov osebju itak dovolj preglativ. Ne more sicer morda dobro pometajo, a zavidati pri tem ni uradnikov, ki morajo v naporni svoji službi še požirati neznozen prah takega nepotrebnega pometanja.

— **Obisk v Karlovih varih.** Gospod Mitar Vojvodić, sinovec kneginje črnogorske, dober prijatelj svojega součenca gosp. H. Gerbića (sina ravnatelja „Glasbene Matice“), kateri obenem s tem obiskuje trgovsko akademijo v Pragi, je dobil od tajnika črnogorskega knežjega dvora telegram iz Karlovih varov, kjer zdaj biva kneževska rodbina, s povabilom, da dojde tja, obenem pa da seboj pripelje svojega prijatelja, o katerem je pri priliki povedal kneginji, da ga tam predstavi knežjima visokostma. G. H. Gerbić se je na to odpeljal s svojim prijateljem v Karlove vane, kjer je bil 19. t. m. sprejet milostivo v avdijenci pri knezu in kneginji črnogorski ter je po želji teh ostal s svojim prijateljem dva dni tamkaj v vili „Cleopatra et Carlton“, v kateri biva knežja rodbina.

— **Zadruga gostilničarjev itd. v Ljubljani** otvori s 1. junijem t. l. svojega združeno bolniško blagajno za pomočnike, vsled česar poziva vse svoje člane, da do 31. maja oddajo svoje uslužbenice pri okrajni bolniški blagajni.

— **Javna vinska pokušnja.** Pri nocojšnji javni, od 8.—10. ure v tukajšnji deželni vinski kleti vršeci se vinski pokušnji, se bodo točila razun drugih vin, novodošli karmeneti in novodošlo 5letno desertno (sladko) vino gospe E. Wutscherjeve iz Št. Jerneja na Dolenjskem. To se dobi tudi v steklenicah.

— **60 mlajev so postavili fantje** na Brezovici pri Ljubljani, ko je prišel tja škof birmovat. Klerikalci se sklicujejo na to kot na veliko zavednost brezovskih fantov. Mi pa jako dvomimo, če se kaže zavednost kmetijskih mladeničev v tem, koliko mlajev postavijo, kadar pride škof v faro, da odnese par desetakov za svoje bankerotne zavode!

— **Silna važnost.** Ko poroča zadnji „Domoljub“ o železniški nesreči pri Litiji, piše o veliki zamudi vlakov in pravi: „Brzovlak, ki prihaja v Ljubljano ob polu 6. uri zjutraj, je prišel ob polu 2. uri popoldne ter se je z njim pripeljal tudi državni poslanec g. dr. Šustersič.“ Prav kakor bi si bil dr. Šustersič najel poseben brzovlak in da bi bil najmanj kak cesar ali kralj, o katerem se sporoča o vsakem koraku, ki ga stori. Morda se pa mož pripravlja na kaj takega?

— **Z Vrhnike.** Zelo nas veseli, kako naša šolska mladež napreduje pod vodstvom našega vrliga učiteljskega. Priredila se je dne 24. t. m. otroška predstava, katere spored je obsegal petje, deklaracijo in igro. Brez vsake laskavosti moramo reči, da je bil to sad obilnega truda tistih g. učiteljev in g. učiteljic, ki so pripravljali mladež za to predstavo. Izborna so nam vrgali Kosijevi „Letni časi“, ki so jih pele deklice. Nič manj nismo bili zadovoljni z deklaracijo „Pomladi“, „Poletja“, „Pastirja“, „Kosca“, „Jeseni“ in „Zime“. Vsak mora priznati, da gre za sluzna pohvala dotičnim gospodom in gospodičnam izmed učiteljskega, da so s tolikom trudom pripravili našo šolsko mladino za to v resnici vse pohvale vredno veselico. Želeti bi bilo, da bi še večkrat naša šolska mladina nas razveselila s takimi predstavami, ki pričajo, da je naše učiteljstvo delavno kakor tudi, da naše ljudstvo ni po svojem razumu in spominu najzadnejše. Ves spored se je vršil v korist revnim šolskim otrokom, zato je bila telovadnica popolnoma natlačena. Pogrešali smo le istega prijatelja šolske mladine in učiteljstva, kateri je že pri raznih prilikah učiteljstvu nasprotoval, ter nekatere še celo denunciral.

— **„Far, pa ne žandar“**. Iz Ribnice nam pišejo: „Dihur“ je v svoji 20. št. prinesel sledečo vest „Iz ribniškega trga“: „Naši veljaki in pretni fraki. Pri orožniškem slavlju dne 25. marca smo opazovali, koliko so pridobili naši veljaki v zadnjem desetletju na obsegu. Vsem je bila obleka pretesna in huda se je godila gumbom in žlebočem itd.“ „Domoljubova smrdljiva cumja se predrzne torej zaničevati ljudi, ki imajo vobče več dela, skrbri in spoštovanja kakor kakšen plesiv far. Ker je bil g. orožniški postajevođa G. s srebrnim zaslužnim križcem odlikovan, to ni bilo všeč nekaterim farjem. Zato so skrupulaci omenjeno notico, ter s tem hoteli sramotiti ves orožniški stan. Če pogledamo stan in delo farja, ali pa preprostega žandarja, se vidi na prvi pogled, kje so treburharji in bisagarji, in komu so pretesne suknje. Kajti far ima, kakor znano, vsak in ves dan prosto, dočim je žandar vedno v službi bodisi podnevi ali ponoči in v najslabšem vremenu, vrhutega stoji zmirom v smrtni ne-

varnosti. Orožniške službe dosegajo včasih tudi do 36 ur, med tem, ko se zaljubljen far kratkochaši s svojo kuharico na razne načine. Če pogledamo žandarje in farje, takoj vidimo že od daleč razliko debelosti in trebuha, ali je far ali žandar. Farji se od lenobe debele tako, da marsikateri ne more opaziti, oziroma ogledati svojega čelja, katerega ima pod svojim trebuhom, če ga je njegova gospa osnažila. Da blagoslovljenci zgrube na svojem obsegu, priporočali bi jim, naj bi se nekoliko posvetili težki orožniški službi. Bodo videli, kako jim bodo gumbi pokali in se želodec prenapenjati. Sicer pa sramotilec orožniškega stanu povemo, da so bili orožniki tišči, ki so jim prišli v Sori nad Ljubljano na pomoč in na njihovo komando delali, česar bi sicer ne bili učinili.

Orožnik v pokoj! — **Utonila** je 22. t. m. 33letna Marija Grižavi iz Ribnice v potoku Bistrici. Grižavi je bila že dalj časa božjastna.

— **Strela je udarila** v Travi pri Kočevju v cerkev in napravila škodo na oknih in zidu. Drug blisk je švignil v poslopja posestnikov Jožefa Zbašnjika, Blaža Zagarja in Helene Lipovec in ubil zadnjemu v hlevu vola vrednega 280 K.

— **Pičen vol.** Posestniku Bajukh na Rakovcu pri Metliki je pičila kača vola v jezik. Vol je bil v par minutah mrtev.

— **Razstava vajenških del na Bledu.** Zanimanje za razstavo je veliko, ker je že precejšno število vajencev zglašanih. Ostali še ne zglašeni vajenci, kateri se mislijo udeležiti razstave, naj se takoj oglašajo na razstavni odbor na Bledu.

— **Volilni imeniki za volitev občinskega odbora v Idriji** so znova razporeženi, rok za reklamacije je do 31. t. m. Vseh volilcev je 616 in sicer v prvem 76, v drugem 30 in tretjem razredu 510. Voliti bode torej v vsakem razredu 8 odbornikov in 4 namestniki, dočim je bilo sedaj 6 odbornikov in 3 namestniki.

— **„Sokol“ v Idriji** je priredil minolo nedeljo prvo svojo letošnjo vrtno veselico pri br. Premersteinu v Ljubevcu, ki je v vsakem oziru najpovoljnejše uspela. Pomembna pa je bila že zategadelj, ker so se je prvičkrat udeležili vrli žirovski Sokoli v društvenem kroju. Do Marofa so jim šli naproti idrijski Sokoli, od tu pa se je odkoralo v realno telovadnico, kjer so se vežbale skupno redovne vaje. Ob 1/4. uri je odkorakal idrijski Sokol (40 članov v kroju) z godbo na čelu v treh četah v Ljubevcu. Kaj lep je bil nastop v četah, in Sokoli so se izkazali spretnosti v redovnih vajah. Zlasti so se odlikovali žirovski bratje, ki so to pot prvičkrat nastopili v pravi sokolski disciplini in vztrajnosti, za kar jim bodi iskrena pohvala. Le tako vrlo naprej, da čim prej dvigne ponosno svoja krila samostojen žirovski Sokol. — Po tridetrtnem korakanju so dospeli Sokoli in z njim mnogobrojno idrijskega narodnega občinstva na veselični prostor, ki so ga marljivo bratje člani zabavnega odseka v zadnjem trenutku kaj ukusno okrasili z zelenjem in trobojnicami. Pri veselici je takoj zavladalo veselo vrvenje, mladina se je vdala plesu, pevci bratskega bralnega društva so zapeli več krasnih zborov, otročiči so se radovali dobitkov ujem namenjenega srečolova. „Gostilničar br. Premerstein pa se je potrudil zadovoljiti udeležnike z dobro pijačo in še boljše kuhinjo. V tem veseljem razpoloženju je kmalu došel čas odhoda; ob 1/2.9. uri se je odkorakalo v mesto, idrijski Sokoli so svoje žirovske brate spremenili do br. Moravca, kjer so se prisrčno poslovlili z gorečo željo, da se čim prej zopet snidejo!

— **Za „Sokolski dom“ v Idriji** so darovali: Gg. Cerklijski planinci 10 K, Velikajne Luka v Tolmini 1 K, Brus Josip 1 K, Štubelj Milan 84 v, Lapajne Adolf 20 v, Lapajne Srečko 2 K, sestre Malik Dragica 2 K 34 v, Rozalija Tavzes 40 v, Davorinka Dežela 36 v, bratje Tavzes Fran 1 K, Lapajne Valentin 4 K 02 v, Krčnik Fran 1 K, Novak Julij 4 K, Zbirke 96 v, 2 K, 2 K, 54 v, 60 v, skupaj 34 K 26 v. Odbor „Sokola“ v Idriji izreka vsem nabiralcem, kakor darovalcem najiskrenejšo zahvalo. „Ne zdar“!

— **Godbeno društvo v Idriji** priredi v soboto zvečer 2. junija t. l. promenačni koncert na Mestnem trgu. Na binkoštni ponedeljek pa priredi društvo izlet v Kočevnik, kjer bo ples in prosta zabava. Vstop prost. Če se ne bodo razpošiljala posebna vabila, se tem potom podporne člani kakor tudi druge občane iz Idrije in okolice uljudno vabi k udeležbi.

— **Vipavski ognjevski.** „Slovenec“ piše: „Vipavskih novic“ je potreboval malodane tri tedne, da

skoval za svoje slaboumne bralce poročilo o vedenju podpisanih na praznik Sv. Florijana. Preteklo soboto se je ohrabil in se prav po svoji stari navadi nesramno zalezel ob potrebno gasilno društvo, ob pevske društvo in seveda tudi ob tukajšnje učiteljske, katero bi, kakor se vidi, najraje vtopil v žlici vode. Podpisani ne čutimo sicer potrebe, odgovarjati temu golobrademu, nestrpnemu dopisniku, a da ne bo javnost koga krivo sodila, podajamo tu resnici na ljubo sledeče pojasnilo. Kakor vsako leto, sklenili smo tudi letos na dan Sv. Florijana naročiti g. kapucina, ki naj bi opravil običajno mašo v tukajšnji farni cerkvi za gasilno društvo. Naprosili smo v to svrhu dovoljenja g. dekana Erjavca, ki nam je tudi sprva dovolil, da se vrši služba božja po stari navadi kot druga leta, namreč da pojejo pri maši pevci pevskega društva, ki so večinoma sami ognje-gasci. Ko smo dobili to dovoljenje, obrnil se je naš načelnik do predsednika pevskega društva g. Mercino in ga naprosil, da bi pevske društvo prevzelo cerkveno petje na omenjeni dan, kar je g. predsednik radovoljno obljubil in pričelo se je tudi precej s potrebnimi pevske vaji. Pičlo uro pa pred pričetkom društvene maše pojé g. dekan dan besedo in odločno prepove omenjenemu pevske zboru peti pri maši, ki smo jo mi plačali, na kar smo mi podpisani soglasno sklenili, da se ne vdeležimo korporativno službe božje, ampak da ostanemo za časa službe božje v društvenem prostoru, kar smo tudi v resnici storili. Ostudna laž je torej, da smo bili v gostilni med mašo. O zadevi, ki se podtika g. Mercini, on niti vedel ni našega sklepa, ker ni bil navzoč in ni mogel toraj na nobenega uplivati. Gasilno društvo je res korporacija, v kateri se ne vganja politika in tega tudi nihče ne misli, a še veliko manj se pa spodobijo vganjati politiko v katoliški cerkvi, ki je žalibog zadnje čase postala iz hiše miru prava kovačnica politike. Spričevalo k temu daje praznik Sv. Florijana. Končno še povemo imenovanemu dopisniku, da obstoji gasilno društvo v Vipavi že 25 let in da je dosedaj vedno pri procesijah nastopalo z čeladami na glavah, kakor nastopajo tudi vsa druga gasilna društva. Ako se pa novodobnim klerikalnim kramarjem to šele sedaj ne spodobno zdi in jim ni po volji, naj se le potolažijo, ako jim obljubimo, da se tudi to v prihodnje lahko opusti. — J. Mesesnel, načelnik; Jernej Poniž, namestnik; Edmund Pavlin, Gregor Nadlišek, Jožef Durn, Ivan Bajec, odborniki.

— **Toča** je padala pretečeni teden v Vremski dolini, zlasti v košanjski občini, ter je napravila na razvitih drevesnih in trtnih pogankih precej škode. Značilno je, da je toča sedaj v tem okraju že 4. leto zaporedoma in par let celo dvakrat močno potolkla, dočim je popred komaj vsaki 10 ali 15 let enkrat padala. V sled tega trpe mnogo novonapravljene trtnice in drevesnice, zlasti obširni subvencionirani podružnični nasadi v Bujah pri Košani, v katerih se vzgoji sedaj vsako leto 4—5000 lepih dreves in 70.000—100.000 ameriških trt.

— **Četrti vlak na progi Zidani most-Zagreb** že vozi in sicer odhaja z Zidanega mosta ob polu devetih dopoldne in prihaja v Zagreb ob polenajstih.

— **Jajce v uredništvu „Marburgarice“.** V Mariboru se je zgodil nastopen slučaj, kakor ga pripoveduje „Marb. Ztg.“: Neka Nemka je kupila na trgu jajce od neke slovenske kmetice. Jajce je bilo pri kupu čisto navadno jajce, dobro jajce in tudi klopotec ne, dasi ga je Nemka po vseh pravih umne gospodinje tresla. Ko pa pride ta nemška gospa domov in si jajce še enkrat ogleda, naredi se ji črno pred očmi. Na jajcu so bile na tistem kraju, ki je bil pri prodaji spodaj — tako verno pripoveduje „Marburgarica“ — zapisane tele grozne besede: „Preljubi naš Bismarck, naš stari kompare, naj dobi štiri plesnive cigare.“ Gospa je letela z jajcem v uredništvo „Marburgarice“, ki je menda edina kompetentna razsojevalni v takih jajčjih vprašanjih, in pokazala grozno jajce. „Marburgarici“ urednik je odkupil jajce in ga obljubil porabiti v boju — proti Slovincem! Res je napisal uničujoče besede, s katerimi smo Slovenci silno udarjeni in vsled njih izročeni gotovemu poginu. Jajce si vsak Nemec zlasti pa Nemka lahko ogleda v imenovanem uredništvu in je „Marburgarici“ urednik vedno na razpolago natančno pojasniti, kako je prišel do tega znamenitega jajca. Nam se pa dozdeva, da je „Marburgarici“ urednik sam izvalil dotično jajce z groznim napisom in misli zdaj delati nekaj puhle reklame za svoj vsenemški list.

— **Pod vlak se je vlegel** 21-letni Jožef Marinkš iz Spodnje Poljskave na Štajerskem. Vzrok samomora je nervoznost.

— **Kobila se je ubila.** Rihardu Vavhniku iz Spodnje Poljskave se je ubila kobila, ko jo je peljal domov in jo vodil čez neko ozko brv, s katere je padla žival v vodo.

— **V tujini je ubilo v rudniku** v Hambornu delavca A. Sekovanja iz Bizelskega pri Brežicah. Usulo se je toliko kamenja nanj, da je bil takoj mrtev.

— **„Svedrovc“ pred sodiščem.** Pred goriškim porotnim sodiščem se je te dni vršila razprava proti Albertu Pečenku iz Trsta, Renatu Sigliču iz Trsta, Ivanu Colombu iz Trsta, Franu Perišinju iz Dolenj in Josipu Črnigoju iz Nebel. Prvi štirje so bili obtoženi, da so lansko leto pri prodajalcu Joni v Raštelu v Gorici navrtali blagajno, iz katere so pobrali samo 656 K, ker se jim je sveder zlomil med „delom“. Najeli so si stanovanje nad Jonovo prodajalno in nekega pripravnega večera so predrl pod in se spustili dol. Ko so delo dokončali, jih je odpeljal Črnigoj z vozom proti Trstu. Ti „svedrovci“ so nameravali okrašt trgovca Venu-tija v Gorici, tovarno v Stračicah in postajo v Korminu, a so opustili te namene, ker so se jim zdeli neizvedljivi. Tudi so opustili tatvino v Lincu, kjer bi bili dobili 300.000 K, ker niso mogli dobiti dovolj potrebnih podatkov. Izid obravnave je sledeči: Črnigoj oproščen, Pečenko 4 leta, Siglič 5 let, Colombo 4 in pol leta in Perišini 6 let. Vsaka dva meseca post za vsakega obsojenca.

— **Nizja državna realka v Knittelfeldu** se razširi s prihodnjim šolskim letom v višjo realko, kakor je naučni minister že obljubil štajerskim nemškim poslancom. Potem bodo imeli Nemci štiri cele realke, Slovenci pa ne dobe niti nižje realke.

— **Zastupila se je** v Veprincu pri Opatiji 30letna Karolina Makuč, ker jo je mož zapustil in odšel v Ameriko.

— **Roko si je prestrelil** v Trstu 22letni dijak Gvidon Zupančič, ko je snažil samokres in se je ta naenkrat sprožil.

— **Poskušeni samomor.** 28letna Marija Lorah v Trstu je vsled srčnih bolečin skočila v morje. Rešili so jo pa še v pravem času in jo oddali v opazovalnico za umobolne.

— **Velikanski požar v Zagrebu.** V Zagrebu je pogorel večerjarni in umetni mlin. Ogenj je nastal najbrž vsled tega, ker so se vnele neke osi pri kolesih ali pa, vsled električnega toka. Uničena so vsa poslopja, skladišča, zaloge in stroji. Rešili so jo pa še v velikem silo le eno skladišče in hišo ravnateljstva ter blagajne in knjige. Škode je nad dva milijona kron. Zagrebški parni in umetni mlin je akcijska družba s kapitalom milijon kron.

— **Nesreča pri streljanju proti toči.** V Tovarniku na Hrvatskem so streljali proti toči Ivan Krč in dva njegova tovariša. V neosnažen možnar so nasuli smodnika, ki se je pa naenkrat vnel in užgal v bližini stoječe vreče, v kateri je bilo 16 kg smodnika. Krč je bil pri tem opečen na obeh rokah in telesu, njegov 7letni sin pa tako, da je čez en dan umrl. Ostala dva streljajca sta se srečno umaknila.

— **Umetni led,** ki se proizvaja iz najčistjše studenčnice, iz tovarne g. Teodora Fröhlicha na Vrhniki, se bo prodajal v soboto, 2. junija, nakar se zlasti opozarjajo gg. krčmarji in kavarnarji. Podrobnosti se poizvedo iz današnjega inserata.

— **Lastniki motorskih vozil** se opozarjajo na dolžnost, da si za svoja vozila pri mestnem magistratu izposlušajo oznamenila (številke), sicer zapadejo občutni globi.

— **Vešče** so zmotile danes ponoči 34letnega brezposelnega brivca Henrika Langeja s Pruskega. Takoj, ko je prišel v Ljubljano, mu je pristni cviček tako ugajal, da se ga je nalezil čez mero, potem pa šel spat na Poljanski nasip. V sanjah pa je menda pozelel zopet po dobri kapljici in v tem, ko je stegnil roko po kozarcu, se je strkljal v Ljubljano. K sreči je prišel mimo patrolujoči policijski stražnik, kateri je slišal nerazumljive brivčeve glasove. Naglo je hitel na lice mesta in potegnil Langeja, kateremu Ljubljana ni tako ugajala kakor cviček, iz vode in ga odvedel v varnejše prenočišče.

— **Si je slabo prebral.** Še leta 1904. je pobegnil od dela pri zgradbi hotela „Union“ prisiljenec Alojzij Lettner, za katerega se dolgo časa ni vedelo, kje da je. Sedaj pa je dobilo ravnateljstvo prisilne delavnice obvestilo, da je Lettner dobil na Bavarskem zaradi hudodelstva tatvine 3 leta, kjer mu bode gotovo bolj presedel, kakor v ljubljanski prisilni delavnici.

— **Otroka povezil.** Danes dopoldne je neki hlapec povezil v Rožni ulici 5letnega otroka slikarskega mojstra Antona Pokorna. Otrok je na roki in obrazu nekoliko poškodovan in se je precej prestrašil. Pri tej priliki omenjamo, da bi bil že skrajni čas, da bi se ta ulica regulirala, ker promet raste vedno in se prav lahko zgodi kdaj kak velika nesreča.

— **Pobegnil je od dela na Rakovniku** 39letni prisiljenec Jakob Dečman iz Semiča.

— **Iz Amerike je prišlo** včeraj 40 Macedoncev, katere je vrnila ondotna izseljevalna komisija zaradi različnih telesnih hib.

— **Izgnublene in najdene reči.** Akademik H. T. je izgubil 9 K vreden dežnik, katerega je našel sodni sluga Ivan Rakovec in ga oddal na magistratu.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Velik koncert svetovno-slavne ovrške magnatske ciganske godbe** bo jutri, dne 27. t. m. v „Sviciariji“. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstop prost.

— **Budapeštanski orle** nastopi danes in jutri na vrtu Hafnerjeve pivarne na Sv. Petra cesti.

— **Jugoslovanske vesti.** Glavna skupščina „Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro“ bo v četrtek 31. t. m. v Voloskem; občni zbor bo dopoldne ob desetih. Zvečer bo pa predstava s koncertom v „Narodnem domu“, ki jo priredi hrvatsko dramatično društvo v Voloskem s sodelovanjem pevskega društva „Lovor“ v Opatiji.

— **Banska kriza na Hrvatskem.** Grof Pejačević je ponudil kralju svojo demisijo, ki pa ni bila sprejeta. Ban se je vrnil v Zagreb baje z nalogo, da doseže fuzijo koalirane opozicije z madjaronsko stranko ne samo s klubom v saboru nego tudi po vsi deželi. Dokler se to ne zgodi in se v saboru ne vstvari trajna večina, ne bo baje otvorjen hrvatski sabor. V tem oziru najbolj spletकारी hrvatski minister Gejza pl. Josipović. Vendar se je pa nadejati, da se te spletke ne bodo posrečile in da bo ban grof Pejačević preje ali sleje primoran odstopiti. V tem slučaju je tudi neizogibno, da demisionarja tudi dosedanj hrvatski minister in pride na njegovo mesto kak zaupnik koalirane opozicije.

— **Naknadne volitve** v hrvatski sabor še niso razpisane, vendar se pa že opazja živahno volilno gibanje v vseh okrajih, kjer se imajo izvršiti še naknadne volitve. Zlasti živahna je agitacija v okraju sv. Ivan Žabno, kjer je bil pri prvotni volitvi izvoljen Starčevićanec Juraj Tomac, ki je pa ta mandat odložil in si pridržal onega v Biškupcu. Za ta mandat se bodo borili trije kandidati: župnik Gjuro Šimončič na programu koalirane opozicije, Starčevićanec dr. Bošnjak in vodja „Seljačke stranke“ Stjepan Radić. Skoro gotovo je, da bo v tej borbi zmagal Starčevićanec dr. Bošnjak.

— **Vsesrbski učiteljski kongres** bo, kakor smo že poročali, o binškoših v Belgradu. Na tem shodu se bo sklepalo o jugoslovanskem učiteljskem kongresu, ki se namerava prirediti prihodnje leto najbrže v Belgradu ali Zagrebu. Pri tej priliki se bo tudi izdelal natančen program za ta kongres.

— **Kongres slovanskih profesorjev** v Zagrebu. Kakor posnemamo iz lista „Le Courrier de Sophia“, se namerava prihodnje leto prirediti v Zagrebu kongres slovanskih profesorjev, na katerega bi naj poslala svoje delegate vsa slovanska profsorska društva in uredništva pedagoških listov.

— **Solstvo na Bolgarskem.** Na Bolgarskem je bilo l. 1832. samo 200 šol. Čim je bila Bolgarska leta 1877. osvobodjena, je število ljudskih šol poskočilo na 1500. L. 1892. je bilo že 2500 ljudskih šol; to število je naraščalo od leta do leta, tako da je danes na Bolgarskem že 4636 šol. V 62 mestih je 488 šol z 79.800 učenci, po deželi pa 4101 šola z 200.000 učenci. Vseh šolskih otrok je skupaj 345.888, med temi je 233.033 učencev. Na teh šolah deluje 5969 učiteljskih moči in sicer 4527 učiteljev in 1450 učiteljic.

— **Širom slovanskega sveta.** Šestnajletni poljski umetnik. V salonu francoskih umetnikov v Parizu ste razstavljeni dve sliki, ki vzbujata splošno pozornost: slika, ki predstavlja Prometeja, in portret slavnega poljskega umetnika Henerja. Obe sliki ste delo šestnajstletnega poljskega slikarja Tadeja Styke. Ves Pariz je očaran od teh dveh slik in pariški umetniki in kritiki ne morejo dovolj prehovati talenta in rutine mladega slikarja; vsi prorokujejo mlademu umetniku sijajno prihodnost. Vsi pariški listi in revije priobčujejo o Stykovih slikah navdušeno pisane ocene in posvečajo mlademu umetniku največjo pozornost. Sam predsednik francoske republike Fallières si je dal predstaviti šestnajstletnega slikarja in mu izrekel svoje priznanje.

— **Bivši ministrski predsednik grof Witte** — časnikar. „Russkoe Gosudarstvo“ poroča, da namerava bivši ruski ministrski predsednik grof Sergej Witte ustanoviti velik dnevnik, čegar izdajatelj in urednik bo on. List bo odločno zagovarjal napredne in svobodnomiselne tendence.

— **Slovanstvo in gosudarstvena дума.** Pod tem naslovom priobčuje petrogradski „Dvadcaty Vjek“ članek, v katerem naglašja, koliko je izgubila Rusija v zadnjih letih na ugledu vsled katastrof, ki so jo zadele na Daljnem Vztoku pri zapadnih in južnih Slovanih, ter povdarja, da je sedaj na gosudarstveni dumi, ki je edino poklicana v to, da pridobi Rusiji izgubljene simpatije in ugled med ostalim slovanstvom. Od dume se pričakuje, pravi list, ne samo okrepitja in ojačenja Rusije, marveč vsega slovanstva. To je pred vsem trdno prepričanje vseh zapadnih in južnih Slovanov. To izpričujejo brzogovorni pozdravi, ki so jih dumi poslali ob priliki njene otvoritve Čehi in južni Slovani. To bi naj duma uvaževala in skrbela za to, da bi bila zunanja politika Rusije pred vsem slovanska, da bi našli v nji krepke opore zapadni in južni Slovani.

— **Najnovejše novice.** Za stražo državne meje napram Italiji je poklicanih iz Češke 1200 brambovcev nemške narodnosti v južno Tirolsko in Koroško.

— **Japonsko brodovje** ne pride na obisk na Angleško letos, temuč šele prihodnje leto.

— **Škandal pri konjski dirki.** Pri konjski dirki v Budimpešti sta dva konja, na katere se je največ stavilo, da prispeta prva na cilj, sredi dirke obstala. Občinstvo, ki je stalo, je to tako razkačilo, da je kamenjem napadlo dirkača ter bombardiranje nadaljevalo v kljub policijskemu varstvu do konca dirke. Neki policijski komisar je bil nevarno ranjen.

— **Nova repetirka.** Mehanik Raineri v Roveretu je izumil puško, iz katere je mogoče v minuti 80krat izstreliti.

— **Nesreča na razstavi.** Pri prirejanju jubilejske razstave v Bukareštu se je zrušil ogrski paviljon ter podsul 17 oseb. Pet oseb so iz vlekli mrtvih, ostalih 12 je nevarno ranjenih.

— **Madžarska surovost.** Blizu Szatmara je graščak Labonc prepovedal kmetom pasti živino na njegovem svetu, a ker se kmetje za njegovo prepoved niso zmenili, zapri jim je živino. To je kmete tako razkačilo, da so napadli graščaka na njegovem domu, hudo pretepli njega in njegove služabnike ter končno vse zakopali v glavami navzdol v blato, da so se vsi podušili.

— **Iz življenja Gautschevega.** Gautsch je bil zaščitnik kranjskih klerikalcev in njih zaveznikov, zato mu je pa naš „Slovenec“ pel najbolj zvenečo slavo. O Gautschu so se pa zadnjič v državnem zboru slišale precej lepe reči, ki dokazujejo, kako ljudje so „Slovenčev“ vzor-možje. Gautsch je namreč pri volitvi nadškofa Kohna kot višji uradnik naučnega ministrstva vodil skrutinji. Bila je navada, da je uradnik, ki je fun-giral pri taki volitvi, dobil od izvoljenega nadškofa 1000 cekinov častne nagrade. Teh 1000 cekinov so rezervirali tudi za Gautscha in jih ravno razstavili. Tu je neki višji državni dostojanstvenik opomnil Gautscha, da se ne spodobi, sprejeti za izvrševanje uradniške dolžnosti 1000 cekinov. Gautsch je vtaknil teh 1000 cekinov v žep in odpravil za prihodnost to navado. Ko je bil Gautsch zopet minister, zazelel si je lepih konj. Pisal je poljedelskemu ministru, naj mu prepusti cene konje. Ta mu je prepustil dva konja, ki bi stala ne ravno bogatega častnika 600 gld. Gautsch se je vozil s temi konji 4 tedne okrog, potem jih pa prodal v Nemčijo za 3000 gld. Kaj je Gautsch vse storil kot kurator v Terezijanišču v Dunajskem Novem mestu, je znano, znane so pa še druge čedne dogodbe, ki jih ve tudi Slovenec, a prav zaradi tega hvali Gautscha kot vzor-človeka. Seveda: gliha vkup štiriha!

— **Poroča na smrtni postelji.** V Filadelfiji se je nedavno poročila na smrtni postelji mlada deklica Besie Regent z možem, ki je zakrivil njeno smrt. Deklica je namreč razkazovala dan pred poroko svojemu ženinu razna poročna darila, ki jih je dobila od sorodnikov in prijateljev. Med darili je bil tudi krassen revolver. Ženin si je orožje ogledoval, ki je bilo nabito ter se na zagoneten način sprožilo tako, da je krogla zadela deklico naravnost v prsi. Ko se je v bolnišnici zavedla je zahtevala, naj jo poroče z njenim nesrečnim ženinom. Poročili so jo v postelji, a kmalu po poroki je umrla.

— **Najvišja gora Severne Amerike** je Mount Mac Kinley na Alaski, in sicer je 6200 metrov visok. Dosedaj se ni nikomur še posrečilo priti

na njegov vrh. Sedaj pa sta na potu, da dosežeta vrh dr. Frederik Cook, ki se je že udeleževal najsmelejših arktičkih in antarktičkih ekspediciij, in profesor Heršel Parker z vseučilišča Columbia.

— **Sv. Birokracij.** V zapadni Pruski je kupil gozdni erar pred leti zelo poceni lepo letoviščno hišo sredi gozda z vrtom in shrambo za poljske pridelke ter namestil tam gozdarja. Letos bi bilo treba na shrambi streho, ki je bila iz lepenke, premazati s katroanom. Računski urad je pri pregledovanju tozadevnega računa prišel na to, da gozdar nima pravice do tolike shrambe. Takoj se je odredilo, da se zmanjša na predpisani obseg. Odstranili so masivni strešnik, oba stranska zida sta se skrajšala in streha se je primerno znižala. Stroški prezidave so znašali 9000 mark, a tudi shramba je izgubila veliko svoje prejšnje vrednosti. Toda glavno se je le dosleglo: streha se je zmanjšala in vsled tega se je prihranilo par mark pri katanu.

— **Skrivnosti kitajcev razkrite.** Dokler ni potres v San Francisku razkopal stanovanj, v katerih je živelo nad štirideset tisoč Kitajcev kakor prerijski psi v puščavi, toliko časa ni vedela policija, kaj se je godilo med Mongolci. Ko je razpihal veter pepel raz pogorišč, tedaj se je prepričala policija, da so imeli Kitajci v resnici mnogo tunelov pod zemljo, o katerih je policija že zdavnaj sumničala. Sto čevljev globoko pod zemljo so imeli Kitajci rove, kateri niso bili znani nikomur, razven lastnikom, ali voditeljem kakih kitajskih zarotnikov ali maščevalcev. Ti so izvalili žrtve v svoja stanovanja, jih tamkaj umorili, oropali in jih zakopali v te rove. Nekoliko pred potresom, ki je divjal zadnji teden v San Francisku, se je izrazil eden najboljših detektivov: „Že več let skušam priti na sled rovom, katere imajo po mojem mnenju Kitajci pod zemljo, toda doslej se mi ni še to posrečilo. Kaj se godi v teh rovih, ne more nihče povedati. Kolkolikor umorov so že izvršili v teh podzemeljskih prostorih in koliko deklet je bilo pripravljenih v nesrečo v teh krajih, ne more nihče povedati.“ Na stotine ljudi je zginilo vsako leto v kitajskih bivališčih, a policija ni mogla povedati, kako se je to zgodilo. Sedaj je policija našla, koliko mrtvecev so imeli Kitajci pokopanih v teh rovih pod zemljo. Vsi Kitajci, kateri so stanovali v bližini teh rovom, bodo izgnani iz mesta. Mrtvecev, kateri leže v teh rovih, ne bodo izkopali, temveč bodo rove zasuli.

— **Tragična smrt.** V Lincu je pred petimi leti ugriznil trgovca Kaltenbrunnerja stekel pes. Takoj so ga spravili v Pasteurjev zavod v Zenovo, kjer so ga dolgo zdravili ter se je vrnil popolnoma ozdravljen domov. Nedavno pa se mu je hipoma shujšalo in popadla ga je steklina. V groznih mukah je v par dneh umrl.

— **Čuden vzrok ločitve zakona.** Gospa Josipina Russel, lepa in zelo bogata dama ugledne čigške družbe, je izročila prošnjo za ločitev zakona, ker jo je mož potegnil iz postelje ter jo celo udaril. Pri zasliševanju se je izkazalo, da so vzrok — gospeje mrzle noge. Gospa je zatrjevala in prisegala, da v usodni noči se s svojimi nogami moreviti niti dotaknila ni, vendar jo je psoval, da ima mrzle noge ter jo zaradi tega potegnil iz postelje in jo udaril. Tudi je trdila, da je samo tisto noč „slučajno“ imela mrzle noge, dočim mož vztraja pri trditvi, da ima žena vedno mrzle noge, česar on ne more trpeti.

— **Iz časniških oznanil.** Neki francoski časopis je zbral razne kuriozne inserate po časopisih ter jih sedaj priobčuje, kakor: „Dama jezli-vega značaja išče dekle za vse.“ — „Orjak, ki ga povsod obdučujejo, bi se rad poročil z ženskim naravnim čudesom.“ — „Sto frankov ponuja neki mož Parizanu, ki pove sredstvo ali mu diskretno pomaga, da bi se prepričal o zakonski zvestobi svoje mlade žene, ki stanuje na deželi, a se pogosto vozi v Pariz.“ — „Naprodaj je breja kobila, ki izvira od orožnika.“

— **20.000 kač na enem posestvu.** Neki posestnik v Marylandu (Zedinjene države) ima 20.000 kač na svojem posestvu. Zagrabil je 20 arov zemlje, kjer redi kače. Zemljišče je pokrito z grmovjem in kamenjem ter je vsled tega kakor nalašč za kače. Kače niso strupene, a goje se zaradi olja, ki ga dobivajo od njih kot zdravilo zoper revmatizem. Z vjetih kač se sleče koža, nato se pečejo kakor slanina. Olje (mast), ki se dobiva na ta način, je gosto in težko, ter neprijetno diši. Povprečno se pripravi vsako leto po 2000 kač za olje, ki dajo le kakih 75 litrov olja.

— **Kenguru** je ime živali, ki živi v Avstraliji. Ko je prišel Cook na svojem raziskovalnem potovanju na avstralske bregove, je videl na bregu divjake, ki so ubili čudno žival. Izkrcal se je ter ubito žival odkupil. Ko je vprašal divjake, kako se žival imenuje, so mu odgovorili „Kenguru“, t. j. „Mi vas ne razumemo“. In s tem

imenom je preskrstil Cook neznano žival.

* Čudna oporoka. V New-Yorku umrla financier Daly je zapustil pol milijona dolarjev kakor fond, iz katerega bodo dobivale podporo osebe, ki bodo kaznovane zaradi sleparjenja pri kvartanju. Razen tega je v svoji oporoki določil, da dobi vsaka zaradi krivega kvartanja obsojena oseba, ki se udeleži njegovega pogreba 500 dolarjev.

* Ladje oklopnice v starih časih. Oklopnice so poznali že stari Grki in Rimljani. Prevlekli so ladje z debelimi kožami in klobučevino. V bitki pri Palermu leta 1071. so imeli Normani in Saraceni še s klobučevino pokrite ladje. Leta 1191. so Saraceni prevlekli ladje s svincom. Z železom obita ladja je bila prva narejena leta 1585. v Antverpu, da prodre vrste španskega brodojva, ki je oblegalo mesto. Na nesrečo pa je padla ladja Špancem v roke.

* Z mrtvim poročena. K praški policiji je prišla nedavno neka 30letna žena ter povedala, da je njen mož neznano kam izginil. Poročena je bila z njim šele par mesecev. Predložila je njegov krstni list in domovnico. Iz teh dokumentov pa se je izkazalo, da se glase na ime nekega moža, ki je že pred dvajsetimi leti umrl. Opravičen je sum, da si je pobelegl mož na kak način prilastil dokumente pokojnikove ter se na podlagi teh dal poročiti. Policija sedaj išče zagonečnega moža.

* Morala za mladinsko književnost. Dr. Oton pl. Grejzer daje za izbiranje mladinske literature sledeča satirična navodila: „Svet mora biti tak, kakršen je, posebno kakršen je sedaj. 2. Ako bog reši pobožne, je roka božja očitna; ako pa imajo nesrečo ali poginejo, je to nezapodajljivi božji sklep. 3. Človek mora biti dostojnega vedenja, posebno ne sme priti v konflikt s policijo. 4. Varuj se slabe tovaršije, ker se sicer zameriš dobri družbi. 5. Kdor more, naj si privoščiti dobro življenje, le revežem naj tudi kaj da; Bog vse poplača. 6. Tudi ljubeza Boga se ne sme popolnoma pozabiti, posebno ako je sila najhujša. 7. Starši so vedno lep zgled za otroke, posebno v višjih slojih. 8. Ker je cerkveni zakon zakrament, je poštena ljubezen dovoljena. 9. V boju in ob patrijotičnih slavnostih se je treba navduševati za domovino. 10. Mladina naj ne počenja budalosti; šele na stare dui se sme o tem pripovedovati, in potem je to mično. 11. Preklinjanje in pridušanje je dovoljeno le starim pridnim vojakom in mornarjem.“

* Neznano človeško plemo. Gubernator britske Nove Gvineje je na svojem potovanju naletel v nepristopnih močvirnih pokrajinah na dosedaj neznano človeško plemo. Plemo je iz strahu pred bojažljivimi divjaki zbežalo v najgršje dele otoka. Žive v močvirjih in kalužah ter večinoma celo življenje prečepe v malih čolnih, ki si jih izdelujejo iz drevesnih debel. Vsled neprestanega sedenja in veslanja so jim roke zrasle zelo dolge, a noge so v spodnjem delu popolnoma izkrivljene. Ako stoji ali stopajo, jim je težišče celega trupa na petah. Boježi pa so tako, da se je gubernatorju z velikim trudom posrečilo videti par teh čudnih eksemplarov.

* Angleška svetovna država. Angleži so sedaj gospodarij petine vse zemlje, Od leta 1861 do leta 1901 se je povečala angleška država od 8 milijonov petsto tisoč štirinajstih milj na 11 milijonov 908 tisoč 378 štirinajstih milj; prebivalstvo se je pa pomnožilo od 259 na 398-4 milijonov. Angleška sama meri le 121.089 štirinajstih milj in ima 41-6 milijonov prebivalcev, angleške naselbine v Aziji pa merijo 1-9, v Afriki 2-6, v Avstraliji 3-2, v Ameriki 4-2 milijonov štirinajstih milj. Angleških podanikov pa je v Aziji 300, v Afriki 44, v Avstraliji 5-2 in v Ameriki 7-5 milijonov. V angleški svetovni državi je 187 mest, ki imajo nad 56.000 prebivalcev. Poleg Londona je največje mesto Calcutta v Indiji z 848.000 prebivalci. Kristijanov je med angleškimi podaniki le 57-5 odstotkov Hindov je pa 203-8, mohamedancev 69-2, judov 11-6, pogani 8-9, siksovi 2-2 in janjani 1-3 milijona.

* New York—Čikago v desetih urah. Med New Yorkom in Čikagom je 1600 km dolga železnica, po kateri se je treba voziti skoraj 24 ur. Sedaj pa ustanovi družba „Chicago and New York Electric Line“ električno železnico, po kateri se bo dalo pripeljati iz New Yorka v Čikago v desetih urah. Železnica bo zgrajena po zračni črti brez ozira na mesta med potom. Na ta način se bo zmanjšala proga na 1200 km, po kateri bodo vozili električni vlaki s hitrostjo 120 km v uri.

* Ponočno življenje v New Yorku. Odkar je pričela glavna newyorská banka poslovati tudi ponoči, so ji sledila tudi druga podjetja, tako da sedaj v tem mestu pravzaprav noči nimajo več. Večina menjalnic je odprtih do dveh, da, do štirih zju-

traj. Na ta način so nekatere ulice ob enajstih predpolnočjo živahnejše kakor ob štirih popoldne. Mešetarji hodijo celo noč po kavarnah in restavracijah ter sklepajo kupčije. Zaradi tega igrajo v restavracijah orkestri do štirih zjutraj. Električni vozovi vozijo vsakih pet minut. Večina tabakaren in brivnic se sploh ne zapira več. Posledica je, da je čimdalje več bledih in upadlih ljudi, ki si niti ponoči ne odpodijo.

* Čehov kot zdravnik. Malokomu v inozemstvu je znano, da je bil sloveči ruski pisatelj Anton Čehov, ki je predlanskem umrl, po poklicu zdravnik. Na svoji hiši je imel do smrti tablico z napisom „dr. A. P. Čehov“ dasi zdravniške prakse v pravem pomenu besede ni izvrševal. V začetku je pa služil nekaj časa v vojskresenski deželni bolnici, pozneje je bil en teden zdravnik v svenigorodski bolnici, a za časa kolere leta 1892. in 1893. je zdravil okužene v melihovskem in serpuhovskem okraju. Ostala njegova praksa je obsegala le zdravljenje dijakov in kmetov v krajih, kjer je preživel poletje. Zdravil je le brezplačno. Samo enkrat v življenju je sprejel zdravniški honorar v znesku 50 rubljev. Dal mu jih je neki bogati tovarnar. In na ta zaslužek je bil Čehov bolj ponosen, kakor na ves svoj pisateljski honorar. Zasledoval je celo življenje razvoj medicinske znanosti, prečital vsa novejša dela ter večkrat tudi sam kaj spisal o medicini.

* Mikado išče pravega boga. Japonska vlada je naznanila turškemu sultanu, da se 1. junija otvori v Tokiju verski kongres in da je mikada zelo razveselilo, da pošlje sultan tri zastopnike mohamedanske vere. V pismu je nadalje povedano, da je mikado že pred leti odredil, naj se išče prava vera. Tozadevna komisija je začela zadnje čase na mikadov ukaz znova delovati. Kongres bodo obiskali zastopniki vseh veroizpovedanj. Najznamenitejši zastopnik je Abduraman. Pred petimi leti se je še imenoval Thomson in je bil uradnik v neki angleški koloniji in obenem predsednik raznih kristjanskih družb. Potem je postal mohamedanec ter si mnogo prizadeva za razširjenje mohamedanske vere v Indiji.

* Sveta Klara, ustanoviteljica znanega reda „klarinarov“, je bila ožja rojakinja Franca Asiškega, za katerim je rojila kot 18letna deklica. Ker je Francisek ni mogel zaradi ljudi pri sebi obdržati, pomagal ji je ustanoviti red, pri katerem je bila Klara 40 let prednica. Toda vedno je bolehal ter je imela mnogo prikazni. Po cele ure se je zaupno pogovarjala s Kristom, a jokala je toliko, da je dobil končno sam hudič usmiljenje z njo, prikazal se ji je namreč ter ji rekel: „Se oči si boš izjokala; varuj vendar luč svojih oči!“ Kakor vidimo, je bil usmiljen in pameten hudič. Toda Klara mu je naglo odgovorila: „Kdor sledi luči življenja, ne izgubi luči.“ Umrla je leta 1253. v Montefalco, kjer kažejo še danes njene relikvije in Kristusovo mučniško orodje v pomanjšani obliki, ki so jih dobili v njenem srcu. Nadalje hranijo tri tajinstvene kamenčke iz njenega mehurja, ki baje predstavljajo sveto trojico.

* Samomor učiteljice in učenke. Učiteljica Kladnja Stojanović na ženski gimnaziji v Sofiji je zalotila svojega moža v družbi mladih dam, med katerimi je bila tudi mlada deklica, ki je bila učiteljica že dajše časa upravičeno ljubosumna na njo. Učiteljica je šla ne da bi izpregovorila besede v drugo sobo, kjer se je z moševim revolverjem ustrelila. Ko je o njenem samomoru zvedela učenka Rajna Vukarova, ki je posebno zelo ljubila svojo učiteljico, šla je ponoči na vrt pred učiteljsko stanovanje ter se obesila na drevesu pod oknom. V pismu, ki ga je ostavila, je zapisala, da ne more živeti brez svoje učiteljice ter prosila, naj jo pokopljejo z učiteljico v skupni grob.

* Knez Fugger-Babenhausen. Na svojem gradu v Babenhausenu pri Augsburgu na Bavarskem je umrl 12. t. m. knez Karl Fugger v 78. letu starosti. Leta 1848. je vstopil v avstrijsko armado, kjer je postal general. Leta 1855. se je oženil v Celovcu z grofico Marijo Christainnig. Leta 1885. je prevzel kot edini dedič vsa ogromna posestva knežje rodbine Fuggerjev, ki so cenjena 600 milijonov. Njegova hči je bila omožena s pokojnim hrvaškim aristokratom Vojkoffijem. Pokojnik je bil tudi član avstrijske gosposke zbornice in bavarskega drž. zbora.

* „Ljubim te“. Neki danski list je navedel, kako se v raznih jezikih izraža ljubezenska, izpoved „ljubim te“. Za resničnost mora seveda ta list sam prevzeti odgovornost. Kitajec pravi: „Us ugai ni!“, Armenec: „Ge sirem ez hez!“, Arabec kratko: „Nehabek!“, Turek: „Sisi sevejo-rum!“, Hindu: „Main tym kopijar karyn!“, Eskimo pa omami svojo izvoljenko z nežno besedico: „Univi-

figssaerndtduinalerfajungnarsigujak! In potem si — oddahne.

* Razburiliv lovski dogodek pripoveduje Charles Roberts v ravno-kar izšli knjigi. Nekega dne je hodil s puško po vročih tleh ob reki Ganges, da bi kaj ustrelil. V duhu je obžaloval, da ni prišel par let poprej, preden so v tej pokrajini iztrebili tigre. V teh mislih mu pade odzadej nekaj na pleča s tako silo, da je kakor nezavesten padel na obraz. Ko se je opomogel ter se hotel zravneti, podrla ga je ista teža znova na usta. Sedaj šele je postrani zagledal dvoje rumenih, nanj prežečih oči. Bil je pri njem velik tiger. Dasi je držal nabito puško v roki, ni je smel nameriti, ker bi ga pri najmanjšem gibljuju tiger popadel. Stisnil je puško močnejše v pest ter se s topo rezignacijo vdal v svojo usodo, ne da bi dal od sebe znaka življenja. Nato ga je tiger popadel za desno ramo ter ga skokoma odvlekel v goščavo. Od bolečin in strahu je izgubil zavest ter se zavedel šele potem, ko je ležal med dvema mladima tigroma v njihovem ležišču. Mlada tigrica sta ga valjala po tleh, ga lizala in udarjala s tačicami po njem. Ko pa se je hotel s težavo vleči k bližnjemu drevesu, je skočil takoj k njemu stari tiger ter ga privlekel nazaj k mladičem. Sedaj je šele zadobil popolno zavest, da je uvidel, da mu preostane edina rešitev nabita puška, ki jo je še vedno trdno držal v roki. Z veliko previdnostjo je zasakal cev proti staremu tigru, ki se je leno grel na solncu, ker je gotovo pred kratkim dobro obedoval. Ko pa je hotel puško pritisniti k rami, je začutil strašne bolečine, kajti pleče mu je bilo zdrobljeno. Vendar se je previdno priplazil za kakih pet korakov do tigra, naravnal cev med pleča in izprožil. Tiger je planil pokoncu, potem pa z vso težo padel zraven lovca na tla. Bil je v srce zadet.

* Mirne noči. Kdor hoče imeti mirne noči, ne nadlegovan biti od mrčesa, naj se seznani s — Zacherlinom.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariši“. Št. 21. Vsebinska: O Binkoštih v Šošanju. — Izjava. — Učiteljevo delovanje izven šole. — Naš denarni zavod. — Oblast — učitelj. — Šola in birokratizem. — O času šolskega pouka. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Inserati.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Gozdna tatvina. Posestnika sina in sicer: 18 let stari Matevž Tičar in njegov 13letni brat Mihec sta v gozdu „Kozlovka“ Jurju Arku posekala 3 smreke in 2 majhna borovca, župniku Jerebu več smrek in jelk in Maksu Wurzbachu 2 borovčka in les prodala. Matevž je bil obsojen na 10 dni ječe, Mihec pa na 3 dni zapora.

Z vilami je v glavo sunil Lojze Turk, užitarja sin iz Loža, Antona Komidarja, posestnikovega sina iz Loža, ker ga je ta opominjal, naj miruje. Turk, ki je znan surovež, je tudi hotel z vilami napasti tri fante iz sosednih vasi ter kričal, „da jih mora hudič vzeti.“ Turk je bil obsojen na 4 mesece ječe.

Nabiralne puščice odpiral je že večkrat in tudi zaradi enakih hudodelstev kaznovani Lojze Čulk, črevljarski pomočnik iz St. Jurja na Štajerskem doma. V farni cerkvi v Lescah je izpred oltarja sv. Antona iz pušice pobral 16 K 73 v., kar tudi sam priznava. Tatvina pred velikim oltarjem se mu ni posrečila, ker je bil prepoden; tam bi bil dobil 11 K 20 v. Tudi v farni cerkvi na Jesenjakih je bil prepoden; vendar je nabiralnik tako omajal, da je odkrušil precej ometa. Na potoku pri znamenju Andreja Krevljica je pilil pri žabici, a ga je prepodil Tine Breznik. Čulk je tudi hotel pobegniti iz zapora okr. sodišča v Radovljici ter je v to svrhu skopal luknjo v zid. Obsojen je bil na 2 leti težke ječe.

Vojaškega nabora se je odtegnil Janez Malej, delavec na Javorniku. Hodil je po Italijanskem in Francoskem, končno je bival tudi v Južni Afriki. Zagovarja se, da mu je primanjkovalo denarnih sredstev za povratek v domovino. Obsojen je bil na 10 dni strogega zapora in na 10 kron denarne globe.

Svoji ženi grozil. Andrej Dobravec, užitar v Prezrenju, je srdit na svojo ženo in na svojega zeta in hčer, ker mu je bilo vzeto gospodarstvo zaradi zapravljenosti in so ga postavili pod kuratelo. Grozil jim je, da morajo crkniti, da mora zet biti v 15 ali 20 dneh mrtev, ženo Uršo pa, da bo de ustretil. Vrgel je ženi tudi coko v glavo, tako da je iz ušes krvavela, ter jo obrcal, da je bila po nogi črna. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Denar v molitveni knjižici. Janez Lapajne iz Matene, hlapec pri Cundru v Mali vasi, je vlomil 8. prosinca t. l. zjutraj v skrinjo domače dekle Franciške Vor ter vzel iz nje molitveno knjigo, v kateri je bilo 80 K papirnatega denarja. Obdolženec je priznal tatvino. Obsojen je bil na 10 mesecev težke ječe.

Telefonska in urložjavna poročila.

Dunaj 26 maja. Kompromisni predlogi, ki jih je ministrski predsednik Hohenlohe naznanil v snočni seji odseka za volilno reformo, so v nemških krogih vzbudili silno veselje in je z njimi zadovoljno vse nemško časopisje Slovani so s temi predlogi skrajno nezadovoljni in tudi slovensko časopisje jih odločno odklanja. V obče se smatra kot popolnoma izključeno, da bi ta načrt obveljal.

Dunaj 26. marca. Usoda volilne reforme se odloči najbrž že v torek, vsekako pa tekom prihodnjega tedna. Bržčas je Hohenlohe izgubljen. S svojim kompromisnim predlogom je pokazal toliko pristranost v prid Nemcem in na škodo Slovanom, da se bo postopalo proti njemu brez posebnih ozirov.

Dunaj 26 maja. Klubovi načelniki so sklicani na sejo, da se zedinijo glede odredb, s katerimi se onemogoči eventualnim demonstrantom udreti v parlament. Poleg tega se jim bo dodeliti glede podržavljenja razprave o načrtu zastran severne železnice. Ker je severna železnica samo do 30 junija vezana, držati se dogovora z vlado, skušajo Nemci onemogočiti parlamentarno rešitev te zadeve, da bi rečni rok bil zamujen in postal odgovor neveljaven.

Budimpešta 26 maja. Poljska zbornica je izvolila zopet Juszttha svojim predsednikom.

Cetinje 26. maja. Poročilo različnih listov, da se črnogorska vojska mobilizira in da je že 400 moč prekoračilo mejo, je od konca do kraja zlagano.

Pariz 26. maja. Francoski škofje so sklicani na koncil, kateremu bo predsedoval kardinal Richard. Sklepati bodo o nadaljnjem postopanju katoliške duhovščine s posebnim ozirom na uničevalni poraz, ki ga je klerikalizem učakal pri zadnjih volitvah.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Po daljšem presledku se je včeraj ojačil žitni trg in naznanil na efektivnem v terminskem trgu višje cene. Če bi trdili, da je temu vzrok vreme, ki naj bi neugodno vplivalo na razvoj žitnih rastlin, bi to ostalo brez pravega upoštevanja. Res je, da je po mnogih distriktih napravila toča škodo, tudi ovsu ponekod in dobro storila suša — obojemu pa ni priporočati tolike važnosti, da bi se mogla dosedanja smer tendence spremeniti. Če se ni dosedanja mlačnost ravno vsled ugodnega vremena preveč raztegnila, kar je dokaj verjetno, vzroka je iskati včerajšnjih trdnjših cen v prvi vrsti v dejstvu, da so besisti pričeli skrbeti za pokritje prodanih množin to pa v obsegu, ki more trg ojačiti.

Pšenica je dospela na nivo, ki ga imamo navadno ob novini; včeraj pa se ji je smer spremenila in ni izključeno, da smo dospeli do najnižjih cen. Liferantje so se z včerajšnjim dnem odtegnili s pozorišča in ne vsiljujejo več blaga krčevito, kakor se je to dogajalo do zadnjega časa.

Koruza je za oba termina precej odnehala, včeraj pa je naznanila zopet višje cene. Lepo okroglo blago je v zdravi kakovosti dražje od zobnate koruze, ki je letos izredno lepa, vendar pa kupčija ne kaže zanj posebnega zanimanja.

Oves se je sicer nekoliko omehčal, tendira pa prej kot slej v temelju navzgor, čeprav se reflektantje temu trdovratno upirajo.

Riž naznanja trdnjše cene.

Petrolej ima nespremenjene cene. Glede kartela se pogajanja nadaljujejo; ker je „Petrolea“ postala popustljivejša, je upanje, da se kartel obnovi.

Sladkorni trg je za surovino mlačen, nasprotno pa nedostaja ponudb za rafinado s strani rafinerij. Kupčija se giblje v okviru druge roke. Jedilno olje tendira trdno.

Kava odnehava vsled poročil o dobri letini, vendar pa je treba za točni lepi zeleni Santos, ki le po malem prihaja na trg, plačevati visoke cene.

Spirit naznanja višje cene.

Zavarovalne vesti.

— **Banka „Slavija“.** Preteklo leto 1905. prinaša zopet dokaz o razvoju življenske zavarovanja pri tem slovanskem zavodu, ki častno izvršuje svojo važno narodno-gospodarsko zadačo. „Slavija“ je postala ne samo največji slovanski zavarovalni zavod, temveč spada vsled svoje močnejše rasti tudi med prve zavarovalnice sploh. V letu 1905. ji je bilo podanih 8352 življenskih oglasil na zavarovani kapital 23,333.350 K 70 h, od katerih je bilo izgotovljenih 6992 zavarovalnih pogodb na kapital 19,508.440 kron 70 vinarjev, zavarovalnine pa je bilo v tem letu plačane 4,610.957 K 25 h. Kapitalov zavarovanih na doživetje in smrt, kakor tudi za rente in penzijo je bilo izplačanih 1,784.379 K 27 h, za čas bankinega obstoja 34,059.755 K 66 h v vseh oddelkih pa 87,176.383 K 75 h. — Kot vzajemni zavod razdeljuje banka „Slavija“ svojim članom ves dobiček in jim ga je izplačala leta 1905. 206.296 K 40 h v vsem pa dosedaj že 1,606.893 kron 21 vinarjev. Znameniti napredek banke „Slavija“ je razviden tudi iz fondov in rezerv, ki so dosegli pozornost vzbujajočo višino 34,788.637 K 75 h in nudijo članom v vsakem slučaju popolno varnost. Posebno pa je radostno, da se najširše vrste našega občinstva čimdalje s tem večjim zupanjem obračajo do tega domačega zavoda, in da razumevanje za življensko zavarovanje dosega pri nas ono veliko zanimanje kakor v vseh drugih kulturnih deželah.

— **„Gresham“.** Glavna skupščina življenske zavarovalnice „Gresham“ je bila 17. t. m. v Londonu. Kot izid poslovanja l. 1905. so se založne družbe zvišale za K 7,451.338 in znašajo vse aktivne družbe kron 223,817.069. Čisti dobiček znaša kron 7,085.141, od katerega se je nakazalo K 5,295.843 dividende zavarovancem z dobičkom, K 588.427 se je razdelilo med delničarje in K 1,200.871 pripisalo nadaljni rezervi za morebitno znižanje obrestne mere. Čeprav „Gresham“ cenitev svojih rezerv računi na podlagi 3 1/2 odstotnega obrestovanja, nasprotno pa znašajo njegove investicije dosedaj čez 4 odstotke, vendar je iz previdnosti za bodočnost določena nadaljna rezerva. Splošni prejemki iz premij, obresti i. t. d. znašajo K 32,777.080. Izplačila za smrtne slučaje so ostala v mejii zračunjene cenitve in znašajo z naraslimi dividendami K 11,211.813, ona na podlagi doživetja gotove starosti znašajo K 6,855.344. Poleg novih filialk na Jutrovem, v Vzhodni Indiji in Južni Afriki je družba ustanovila podružnice v južnoameriških republikah in v Zahodni Indiji; in vkljub temu razširjenju poslovanja je postavek stroškov nasproti lanskemu letu narastel samo za malenkost 1 odstotka. Pri avstrijski podružnici je nova produkcija nasproti lanskemu letu narasla za okoli K 2,000.000 in znašajo zajamsčine za avstrijske zavarovance in sicer pri c. kr. državni centralni blagajnici založeni papirji, dalje zemljišča in posojila na police K 33,743.421.

6dprto pismo.*)

Gospodu nadučitelju **Fr. Rusu** na Bledu.

Odpovedali ste se koncem minulega leta predsedništvu Bralnega in pevskega društva na Bledu. Takoj smo Vas prosili pismeno, da nam blagovolite naznaniti vzroke odstopa. Na to vljudno prošnjo še danes nismo dobili odgovora, zato Vas vprašamo še enkrat po vzroku Vasega odstopa. Prosim, blagovolite odgovoriti še sledečim vprašanjem:

1. Zakaj ste odstopili kot občinski svetovalec pri občinskem odboru, ki stoji na stališču programa narodno-napredne stranke?
2. Zakaj niste sprejeli odborniškega mesta občekoristnega društva za povzdigo prometa s tuji?
3. Zakaj kakor dozdevni zaupnik narodno-napredne stranke niste naročeni na ni eden njen list?

Na Bledu, dne 16. maja 1906.

Odborniki bralnega društva:

Jakob Peternel s. r., Ivan Pretnar s. r., D. Repe s. r., Anton Ropret s. r., Anton Vovk s. r.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Ugoden nakup!

Ker sem zapuščino umrlega zlatarja **Karola Januša v Židovskih ulicah šte. 3** kupil in se **trgovina popolnoma opustil**, se usojam s tem naznanjati, da se bodo prodajale **od danes naprej** vse dragotine, zlatnina in srebrnina, potem zlate in srebrne ure

po znatno znižanih cenah.

Opozarjam slavno občinstvo zaradi bližajočih se **binkošti** na to **posebno ugodno priliko** in se priporočam, proseč obilnega obiska

z odličnim spoštovanjem

Franc Meisetz

juvelir in zapriseženi cenilec.

1945—1

Iščem gospodinjjo ki zna dobro kuhati za neko trgovino in gostilno. Ponudbe pod „V. T.“ Kočevje poste restante. 1934—1

Eleganten break

je za vožnje na razpolago pri Ivanu Šusteršiču, izvoščku v Ljubljani, Salendrove ulice št. 4. 1908—2

Urarskega pomočnika

spretnega v popravljanju žepnih ur, sprejme začetkom junija t. l. Aleksander Ambrožič, urar na Bledu, Gorenjsko. 1868—3

Črevljarskega pomočnika

za mešano delo in

učenca

sprejme Matej Oblak, Vegove ulice št. 12. 1891—2

Spretni kamnoseki

za granit (ne organizirani) dobe trajnega in dobro plačanega dela. 1919—2

Kamnoseška obrt Ivan Pollak & Komp. Gmünd, Spodnje Avstrijsko.

Spretnega krojaškega pomočnika

za malo delo sprejme trdka

M. KUNC v Ljubljani.

Stanovanje

v Knafovih ulicah št. 5 v pritličju, obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda za majev ali avgustov termin.

Pojasnila daje upravništvo „Narodne Tiskarne“ ravnotam.

Na Glincah pri Ljubljani se prodaja po nizki ceni

hiša št. 58

s šestimi sobami in vrtom. 1933—1

3 mizarske pomočnike

sprejme takoj

Peter Bevč mizarski mojster v št. Petru na Krasu. 1944—1

Mesarija in gostilna

dobro idoča, v prijaznem mestu na Spod. Štajerskem seradi bolezn lastnika prodaja. Več pove g. J. Vrečko v Slovenjgradcu. 1912—2

Mlad mož

26 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika išče primerne službe kot sluga v kakšni pisarni, prodajalni ali kjer koli bodi. Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“. 1946—1

V hiši na oglu Miklošičeve ceste in Dalmatinovih ulic se odda za avgustov termin še elegantno

stanovanje

s 5 sobami, erkerjem in z razgledom na park.

Več se izve v Sodnijskih ulicah št. 11, I. nadst. 1874—3

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem. (Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obsega 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Lepo stanovanje

v Zgornji Šiški se odda takoj.

Natančneje se poizve pri lastniku „Matjanu“, gostilničarju „pri kamniti mizi“ v Zgornji Šiški. 1779—5

Hiša

z dobro idočo gostilno, na lepem prostoru z lepim senčnatim vrtom v Kamniku se iz proste roke prodaja.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1844—2

Agenti ali potovalci

se takoj sprejmejo proti visoki proviziji za jako potrebno blago pri zidarstvih podjetjih. 1906

Ponudbe na upravn. „Slov. Nar.“

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“.

Od 27. maja do 2. junija 1906:

Znamenitosti

Koroške.

Trgovino

ako tudi v zvezi z gostilno, na Kranjskem ali Spod. Štajerskem, želi prevzeti event. kupiti trgovsko izobražen mož z zadostnim kapitalom.

Direktne ponudbe naj se pošiljajo do 1. julija t. l. pod „K. A. Z. M.“ poste restante glavna pošta Ljubljana. 1933—1

Posredovalci se odklanjajo.

Iz proste roke se prodaja

lepo posestvo

v Zg. Veterni št. 1 obč. Stenično pri Trziču

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, travnikov, njiv in gozdov.

Več se izve pri lastnici tam, pri c. kr. okrajnem sodišču v Trziču, ali pa v pisarni odvetnika dr. Hudnika v Ljubljani. 1909—1

Uradno dovoljena

že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospoke ulice št. 6 1939

prilagojena in nameščena le boljše

službe iskajoče vsake vrste

zlasti izvrstne kuharice, sobarice, bone, blagajničarke, navadne in računajoče natakariče, prodajalke, sluge, kočijaže, za ves in za pol dne, dekleta k otrokom, gospodične zmožne jezikov, hotelske sluge itd. itd.

za Ljubljano in drugod. Potniška tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Nova trgovina

s suknem, platnenim in manufakturinim blagom

JOS. PETKOSIČ

Ljubljana

Stari trg št. 4.

Vzorci na zahtevanje!

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zasnemljejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorec vpošlata.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod

za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarja in likanje suknja

na par.

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice št. 3.

Postrežba točna. Solidna cena.

Pariski modercil

Pariski modercil!

Sprejaj ravna oblika, ne tišči na želodec.

prilagojena v največji izbiri

Jozij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Vsak dan svež

sladoled

in

ledena kava

se dobi

v sladličarni

J. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Važno! Za Važno!

gospodinjje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posiljalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumca in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno pripravljeno: grenka sol, dvojna sol, solter, encjan, kolmož, krmlino apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

— Drogerija —

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semenca, skorje itd. itd.

Seno in slama

vse v balah, se ceno prodaja na skladišču, Martinova cesta št. 10. 974 11

Konfekcijska trgovina

v večjem mestu Štajerske, na prostoru prve vrste, dobra obrt, pripravna za kakvega trgovca ali spretnega krojača, se prodaja. Potrebnih je 5000 gld. Ponudbe pod „J. Č.“ na upravništvo „Slov. Nar.“ 1935—1

Hiša

št. 37 v Ostrožnem Brdu se da v najem. Hiša ima 2 sobi, bladno klet, 2 kuhinji, zelenjadni vrt, eno ali več njiv, dalje je zraven tudi pravica za krmo, žganjetoč, prodajo piva itd.

Več pove Jakob Vatovec, na Reki (Fiume), Via di Volosca 50.

Na vrtu gösske pivarne.

V soboto 26. maja in v nedeljo 27. maja

družba

budapeštanski orfej.

Oba dneva

dostojen rodovinski spored.

Začetek ob 8. uri. Vstopnina samo 30 kr.

Ob slabem vremenu v dvorani.

Glavnik za barvanje las!

Z navadnim česanjem izpremenimo sive ali rdeče lase v pristno svetlo plavo, rjave ali pa črne! Popolnoma neškodljivi! Se rabi lahko leta in leta

Na tisoče v rabi! Komad 5 K. Razpošilja

J. Schüller na Dunaju II/2

Kurzbaugasse št. 4/30. 2965 0

Varuj ženo!

Za vsako rodovino važna! Ilastovano knjigo o premenem blagoslovu z otroki razočila s prepisi več tisoče lahvalnih pism tajno z 90 h v avstr. znakom! — Gospa A. KAUPA

Reolin S. W. 24

Industriestrasse

Umeten led

izgotovljen iz najčistejše studenčnice

Iz tovarne ledu I. kranjske pivovarne eksportnega piva in tovarne slada

Zeodorja Fröhlicha

na Vrhniki.

Prodaja se od 2. junija 1906 dalje.

Ena plošča posamezno 40 h, en gros 30 h.

Priglasitve in naročila v zalogi piva

Fröhlich v Slomškovih ulicah 27.

Telefon 13. 1938—1

Konfekcija

tudi po meri.

M. Kristof

Stari trg št. 28.

Zanesljivo nizke cene.

Krasne bluze, krila, otroške obleke, predpasnike, perilo, krstne oprave.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 6 sob, kuhinje in pritlikin in z velikim vrtom se odda mirni družini. Več se poizve v Šiški št. 166. 1932—1

Hiša

v dve nadstropji, v kateri se nahaja tudi prodajalna, se takoj prodaja. Več se izve v Florijanskih ulicah št. 14. 1890—2

Velika gostilna

na izredno dobrem prostoru v Ljubljani se odda z mesecem avgustom v najem. Več se izve v pivovarni Auer. 1911—2

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalne in poselske sobe ter vseh drugih pritlikin, se odda za avgustov termin ali tudi takoj v najem.

Naslov izve se v upravništvu „Slov. Naroda“. 1937—1

Hiša

za trgovino, zraven tudi strojna in gostilna, brez konkurence, na državni cesti se prodaja, eventualno se da tudi v najem pod ugodnimi pogoji.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 1893—2

Vodja

za podružnico z mešanim blagom, ne pod 24 let star, s prima referencami, se išče v stalno službo.

Prijazne ponudbe upravništvu „Slovenskega Naroda“. 1918—1

Nova hiša

visokoprithčno zidana, z gospodarskim poslopjem in velikim ograjenim vrtom, za vrtarje, izvoške ali penzioniste zelo pripravna, se zaradi selitve jako ceno prodaja.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1870—2

Stanovanje

v Knafovih ulicah št. 5 („Narodna Tiskarna“) v II. nadstropju s 3 sobami, kuhinjo in pripadki se odda za november.

Več se izve v upravn. „Narodne Tiskarne“.

Staro železo

baker in cink

kupuje po najvišjih cenah

Fran Stupica, trgovec

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1.

Lokali

primerni za prodajalne ali pisarne oddajajo se za avgustov termin ali tudi takoj v najem.

Pogoji se izvedo v odvetniški pisarni dr. M. Pirca, na oglni Sodnijskih in Cigaletovih ulic v Ljubljani. 1936—1

Ravnokar je izšla

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupreteklelem času. (Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Ta povest je jako zanimiva ter izborna opisuje dogodke neke koristke iz časa Mondheimovega gledališkega ravnateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani

Prešernove ulice.

Uradnik

zadružne stroke, v posojilniškem knjigovodstvu popolnoma izvežban in bilanciranja zmožen, dobi službo.

Mlajši prosilci samskega stanu, ki so zmožni stenografije in pisanja na stroju imajo prednost. Plača po dogovoru. Pravilno obložene prošnje z dokazi dosedanjega službovanja se naj pošljejo do **10. junija t. l.** na naslov **J. J., Celje, poštni odd. št. 88.**

1923-2

Kolesarji

kupijo lahko ceno graška vozna kolesa 1906 od 100 K naprej: Gregerjeva kolesa 155 K, torpedo s prostim tekom in zavro s protipritiskom 24 K.

Rabljena kolesa á K 60, 80, 90; gumasti plašči K 6, 7, 8, 9; cevi K 4 do K 5; acetilenske svetilke K 3, 4, 5; oljane svetilke K 150, 2, 4; nvoeni K 80; kolotečni zvonci K 220; sedla K 4-; štiristročne teleskopne sesalke K 2-; nožne sesalke K 3, 4-; lonček črne ali rumene emajlne laka K 1-; puščica poniklanja K 2-; vse druge sestavine po najcenejših trgovskih cenah. Cenovniki na zahtevo zastoj. Specialni katalogi o kolesih, motorjih in šivalnih strojih za 20 v znakah. Slovensko dopisovanje. Po povzetju razpošilja

M. Rundbakin, Dunaj

IX. Lichtensteinstrasse Nr. 23.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemškega jezika, se sprejmejo za prodajo v Avstriji dovoljenih srečk.

Ponudbe pod „Merkur“, Brno, Neugasse 20. 1829-5

Boljše službe

se z največjim uspehom iščejo z oglasanjem v našem

kolektivnem oglasniku

„Neue Freie Presse“

in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

kupovanj in prodaj

ali za pridobitev zveze s

kapitalisti

je njegova poraba prav primerna.

Prospekti zastoj,

M. DUKES nasl.

anončna ekspedicija

za vse časopise tuzemstva in inozemstva na Dunaju I.

Žalne klobuke

vence in trakove

priporoča

21

Benedikt, Ljubljana.

Odlikovan s častno diplomom in zlato kolajno na III. dunajski medni razstavi

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3

se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerno ceno. Pristno angleško blago je v največji izbiri vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in najraznovrstnejšo izbiro

klavirjev in harmonijev

ima

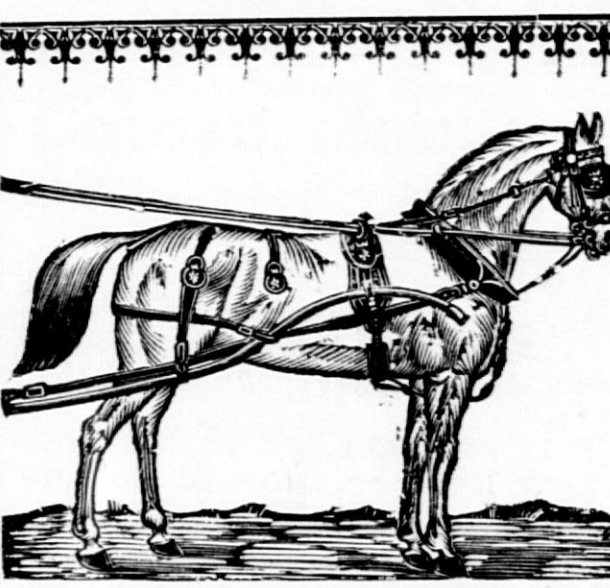
Alojzij Kracmer

Izdelovalec klavirjev in sodno zapriseženi zvedenec

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno so v zalogi prebrani pa brezhibni klavirji. Pravzame ubiranje in popraviljanje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Stinck na Dunaju, August Förster v Lübau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak, pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojevalnina. — Delna plačila.

JOSIP STUPICA

Jeremenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebščine.

Gene nizke.

Specialiteta:

turistovske srajce

belo in barvasto perilo iz angleškega cefirja, golnice, izbrani vzorci,

kravate

za vse različne okuse, dalje specialitete švedskih

rokavic:

glace in iz pralnega usnja brezhibne prilike in najboljši izdelek priporoča

Alojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi proti požaru in za življenje najdejo posredovalci 1650 4

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoč se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni potovalci pa dobro trajno službo. — Ponudbe pod „18 305“, Gradec, poste restante.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Razstavljeno od 26. maja do

30. maja 1906: 1917 1

Krasno potovanje od

Inomosta do Kutsteina.

Razpis.

Pri delniški posojilnici v Otočcu je razpisano mesto

knjigovodje

z letno plačo 2400 K.

Zahteva se jamstvo v znesku ene letne plače, znanje hrvaškega in nemškega jezika, strokovno znanje v samostalnem knjigovodstvu in dopisovanju in čim preje nastop službe.

Z dotičnimi dokazili opremljene prošnje naj se pošiljajo ravnateljstvu najkasneje do **10. junija t. l.** 1925-1

Ravnateljstvo.

Vino v steklenicah

1942-1

Prodaja se

v novi zalogi

na Marije Terezije cesti

(v Kolizeju)

ceno in brez konkurence

naravno in dobro vino

v originalnih steklenicah od znamenitih tvrdk „cantina provinciale Istriana“, „cantina sociale Parentina“ in „Istarska vinarska zadruga.“

Za binkoštno praznike

velika prodaja oblek za gospode, dečke, dame in deklice po globoko znižanih cenah, kakor tudi klobuke in slamnike :: :: ::

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Glavni trg 5 Ljubljana, Glavni trg 5

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan á 60 kr., elegantno vezan á 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan á 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan á 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan á 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. á 50 kr.
A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. á 20 kr.
Turgenev: Oči in sinovi. Roman, broširan á 50 kr.
— Štiri novele, broš. á 20 kr.
Benš-Třebizsky: Blodne duše. Roman, broširan á 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan á 50 kr.
Stat nominis umbra: Osnikarstvo in naši časniki, broširano á 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana á 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan á 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane á 40 kr.
— Dve povesti, broš. á 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. á 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod á 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. á 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. á 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano á 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Firma obstoji 30 let.

„Brez konkurence“ po blagu in po ceni

so izdelki

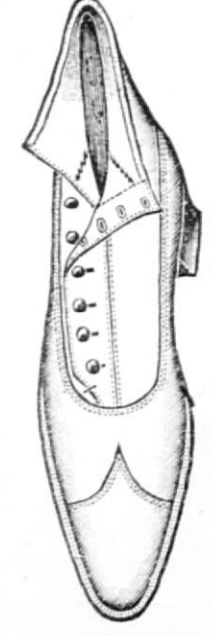
domače tvornice za čevlje

F. Szantner

v Ljubljani

Najbogatejša izbira za gospode, dame, deklice in otroke.

Samo v Šelenburgovih ulicah št. 4.

Ilustrovani krasotni katalog za čevlje je izšel.

Ilustrovani krasotni katalog za čevlje je izšel.

Mlin in žaga

v bližini Ljubljane, s prav dobro vodno močjo se daje s 1. januarjem 1907 v zakup. Vodna moč bi bila pripravna tudi za kako industrijsko podjetje. Ponudbe pod „E. M.“ pošta Vič. 1888-2

Stari komisni čevlji

že predelani ali še nepredelani, kakor tudi škornji se dobivajo en gros najceneje pri 1234-23

L. Pressburger & sin
na Dunaju XX. 1.

Stanovanja

se oddajo za avgustov in novembrov termin.

Natančnejše se poizve v pisarni DEGHENGI. 1669-4

Trgovsko izvežbana oseba se želi s sedanjimi 6000 K (pozneje več) kot tibi sodelujoči

kompanjon

udeležiti pri dobri trgovini. Sprejme tudi blagajniško ali drugo zaupno mesto.

Ponudbe pod „Kompanjon Z“ na upravnishvo „Slov. Naroda“. 1745-3

Trgovsko izobražen mož

zmožen slovenskega in nemškega jezika, ki bi tudi lahko položil kaveijo, išče mesto zastopnika, blagajničarja, skladiščnika event. pisarja pri kakem trgovskem podjetju. Ponudbe pod „K 100“ posterest. Ljubljana, glav. pošta. 1887-2

Ceno češko posteljno perje!
5 kg novega skubljenega K 9-60, boljsega K 12-; belega, jako mehkega skubljenega K 18-; K 24- snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-; K 36-; Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povratni poštni strošku. 1639 4
Benedikt Sachscl, Lob's 35.
pošta Plzen na Češkem.

Posojila, predujmi, kredit!

Veliki in mali zneski pod najugodnejšimi pogoji. Preje nikaki stroški! Nobena predznamba! Hitra izvršitev ozir. takojšnji predjem a conto. Primerna dolgotrajna vračanja. Posebno ugodno za častnike, uradnike vseh vrst, stanovske osebe, penzioniste itd. Na dedščine, užitke, volila in denarne zaloge največji zneski brez amortizacije po 5%. (Znamka za odgovor, Nemški dopisi) Natančno opisane zahteve pod „Se-kretär“ na anončno ekspedicijo Edvard Braun, Dunaj I. Rotenturmstrasse 9. 1658-4

V Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 6 (nekdanj Tamhornino)

se prodaja **zlato** in srebrno blago.

Sprejemajo se popravila in nova dela. Urarji popust. 1459-6

Z odličnim spoštovanjem

Ign. Radoš, zlatar.

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gl.

Krasna ura z lepo verizico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovije oblike, 1 lepa kravatna igla s simli briljantom, 1 krasen kolijé iz orient. biservov, s patent. zaklopom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjat mošnjček, jako elegantni nastavek za smotke z jantjarjem 1 garitura ff. double-zlatih mansetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklopom, 1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši zastoj. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštnemu povzetju za 2 gl. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 1914
Mnogo priznanih pisem.

Vtisnite si podobo in ime „Ottoman“ (cigaretni papir in stročnice) v spomin, ker hočejo s ponaredbami zavajati konsumente. I 3570-5

2 parna žrjava (granika), 1 drobnilnica za pesek in gramoz, trebilo (Greitbagger) in velik del

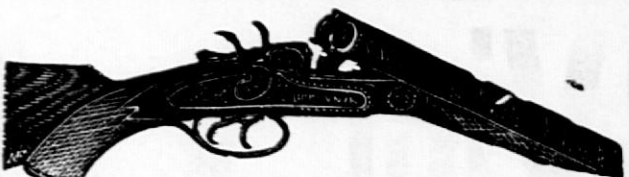
materijala za železnico na škripec

vse še malo rabljeno, za obrat docela primerno se ceno odda ali vse ali pa deljeno. — Vprašanja pod šifro „Bau-inventar 443“ odpošiljata Rafael & Witzek na Dunaju, I. Graben 28.

Prosim zahtevajte - franko - prospekte in vzorce najboljsega

štajerskega moškega in ženskega lodna (raševina)

za lovce, gozdarje in turiste kakor tudi vse modno blago za moške in deške obleke, povr-nike, ulsterje od najcenejše do najfinije kako-vosti od prve izvozne firme za loden Vincenc Oblack, c. kr. dvorni dobavitelj za sukno, Gradec, Murgasse 9/25.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Feriach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim jamstvom Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, valnici in od mene preskušene. — Ilustro-vani ceniki zastoj. 21

Znamenita moderno urejena tvornica
G. Skrbič
v Zagrebu, Ilica šte. 40

priporoča svoje na glasu solidne in cene
žaluzije
lesene in plattene rolete, lesene in železne kapice za okna kakor tudi za trgovine itd.
Cenovnik zastoj in poštne prosto. 8

Ker nameravam zapustiti Ljubljano, prodajam vse blago svoje zaloge po **jako znižanih cenah**

na kar cenjeno občinstvo še posebno opozarjam.

Čepa binkoštna in **priložnostna darila.**

Z velespoštovanjem 1278-15

Adolf Wagenpfeil

juvelir in zapriseženi cenilec

v Ljubljani na Jurčičevem trgu 2.

na kar cenjeno občinstvo še posebno opozarjam.

Prodaja na drobno in debelo.

Marijin trg št. 1.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Največja zaloga najfinejših barv

za umetnike od dr. Schöufelda & Co. Fine oljate barve za študije, akvarelne barve, trde in tekoče, temperbarve v tubah, pastelne barve. Raznobarna kreda. Zlate in raznobarvne bronce. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminijum v listih. Štampilske barve. Oglje za risanje. Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Paleta, škatlje za študije. Copiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovjši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovjše in moderne suhe, kemične, prstene in rudninske barve.

Aparati, barve in predloge za **žgalno slikanje.**

Velika izbira

lesenih izdelkov za žgalno slikanje.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje in hišne posestnike itd.

priporoča 1277-8

Adolf Hauptmann

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarskega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podobarje in zidarje.

Ustanovljeno 1832.

Zahtevajte cenike!

Spretnega akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.

Več pove upravnishvo „Slovenskega Naroda“. 17-42

Najboljši in najpopolnejši **pianino**

se kupi najcenejše za takojšnje plačilo ali tudi na najmanjše mesečne obroke, tudi za provincije, samo naravnost od tvorničarja

Henrika Bremtza,

c. kr. dvornega založnika

v Trstu, Via G. Boccaccio 5.

Katalogi in kondic. gratis in franko. 4-21

Kranjski naravni **brusilni kamni**

(osle)

dajo najboljšo ostrino kosam in srpom, na kar se cenjeni kmetovalci in trgovci opozarjajo.

I. kakovost z rdečo znamko „Kosec“ K 20—

II. „zeleno“ „13—

III. „sivi, več vrst, zelo dobri“ „8—

za 100 kosov z zabojem s kolodvora Litija pošilja

J. Razboršek

Šmartno pri Litiji

Zavoj s 15 vzornimi kamni K 2 50 franko.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 44-21
VOZOV.

Ženitna ponudba.

Vdovec 46 let star, z dvema otrokoma 14 in 15 let starima, v stalni službi s 1400 kron dohodka, se želi zopet poročiti z gospodično ali vdovo brez otrok ne pod 35 let staro.

Resne ponudbe s fotografijo, katera se takoj vrne, je pošiljati pod šifro „N. R. 1000“ Ljubljana, glavna pošta. 1740-3

Učenec

iz boljše hiše se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom.

Natančnejša pojasnila daje uprava. „Slov. Naroda“. 1769-3

Prodajalna

s poleg ležečim stanovanjem se takoj odda v Gradišču št. 4. 1726-8

Več se poizve pri hišniku istotam.

Mizarski pomočniki

dobe takoj in pozneje stalno stavbno delo. Delo je ročno in s stroji.

Jakob Homoc 1752 5

mehanično stavbenstvo in pohištveno mizarstvo v Cerknici.

Visok in trajen postranski zaslužek 100 do 200 kron na mesec lahko doseže vsakdo, ki ima kaj znanja, s prevzetjem

zastopstva

povsod lahko razpečavajočega patentnega predmeta. Visoka provizija ev. stalna plača se zagotavlja Ponudbe pod znamko „Vedlejši prijem 2874“ na insertni kancelar J. Gra-gra v Pragi, Jindřišská ul. 19. 1817-4

J. BANN

izdelovalec vozov

na Dunajski cesti št. 31

priporoča zalogo novih in obrabljenih

VOZOV.

od navadne do najfinije izdelave po najnižji ceni. Izvršuje tudi vsa popravila.

Sprejmejo se trije učenci za sedlarsko obrt. 1165-9

Trgovski pomočnik

vojaščine prost, z dobrimi spričevali ter mešane stroke več, se sprejme s 1. avgustom t. l. Prednost imajo tisti, ki so dovršili trgovsko ali obrtno nadaljevalno šolo ter so zmožni knjigovodstva in korespondence v slovenskem in nemškem jeziku. — Ponudbe sprejema tvrdka **Janko Popovič**, Cerknica pri Rakeku. 1841-5

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN QRBOV
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Pozor, kupovalci salam!

Usojamo se javljati čast. občinstvu, da prodajamo kakor že več let svoje predobro renimirane, dobro uležane **salam** priznane izvrstne kakovosti tudi letos in naznanjamo v korist kupovalcem, da ima **vsaka salam** v znak pristnosti nebeljeno vrvice in da nosi **plombo** z vtisneno našo registrirano znamko: **sidro**. Prosimo, da se izognete premen, da pri nakupu **Herzovih salam** obrnete pozornost naši znamki, **sidru**.

Herman Heiza sinovi v Buda-Pešti. 1876 3

Zastopnik: **Edvard Zelenka** v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Aksijski kapital K 2.000.000.—. Rezervni zaklad K 200.000.—. Zamenjava in likvidacija izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Vinkuljuje in devizkuljuje vojaške ženitninske kaveije. Ekompit in likvidacija. Borzna naročila.
Podružnica v SPLJETU. Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni donar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja. 3-60
Promet s čeki in nakaznicami.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani
priporoča svoje
izborno pivo v sodcih in v steklenicah.
Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187. 1606-8

Za binkošti

priporoča v največji izbi

moderne klobuke za dame in otroke, batistaste
avbice ter klobučke, cvetlice, trakove itd.

modistinja

Alojzija Vivod-Mozetič

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21.

Modni salon, trgovina z modnim in
perilnim blagom ter konfekcija.

Popravila klobukov ceno.

Zunanja naročila točno in ceno.

1839-4

Posojevanje mrtvških voz.

Slavno občinstvo se opozarja, da se sprejemajo naročila
za vsake vrste

prevažanje mrličev
z mrtvaškim vozom

na novo pokopališče, kakor tudi izven Ljubljane ter vožnja
duhovnikov pri mrtvaških sprevedih po najnižjih
cenah v trgovini gosp. **Fran Vidalijs**, izdelovalca krst v
Ljubljani, Prešernove ulice št. 44.

Pavel Velkovrh.

1928-1

Zidanje rakev

(grobne)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni

stavitelj novega pokopališča

po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natančneje se poizve

v tehnični pisarni g. **Ferdinanda Trumlerja**

mestnega stavitelja

1561-8 v Ljubljani, Pred škofijo št. 3.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov

in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič
v Ljubljani.

Našemu naročniku se
pošlje s povzpetom.

J. KEBER

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

in

na Sv. Petra cesti št. 31

priporoča

svojo tovarniško zalogo
suknenega, platnenega in
perilnega blaga

po izredno nizkih cenah.

Potrebščine za krojače
in šivilje.

G. ČADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

po Urbančeve manufakturne trgovine

priporoča

22

klobuke

slamnike

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerne.
Postrežem točno.

Pozor, nedeljski izletniki!

Usojam se s tem nedeljske izletnike posebno opozarjati na svoje
ob nedeljah in praznikih ob 9. uri zvečer

vdrugič svežo kuhinjo.

Obenem priporočam svoja izvrstna prirodna vina: **cviček**,
zavrčan, **istrijanec** (z otoka Brioni), **ljutomercan** itd.

Vedno sveže **marčno pivo** iz Združenih pivovarn Žalec in
Laški trg in **plzenjsko izvirno meščansko** (pravir).

Na obilni obisk vljudno vabi

1927

Fric Novak, hotelir.

Za razsvetljavo!

vil, gradov, hotelov, tvornic, kavarn itd., povsod, kjer ni
plinove tvornice ali elektriške centrale, je najprimernejši

'Sirius' aparat za zračni plin

Obrat popolnoma brez nevarnosti. Eksplozija izključena. Naj-
nižji obratni stroški! Za postavljenje v kateremkoli prostoru
ni treba koncesije. Na stotine referene.

F. Bothe & Cie.

DUNAJ, IV., Schäffergasse Nr. 13a.

Cenovniki zastoj.

1542-9

CES. in KRALJ. DVORNI ZAVOD ZA UNIFORMIRANJE

Ustanovljeno
leta 1846.

F. M. NETSCHER

Ustanovljeno
leta 1846.

Resljeva cesta št. 3 LJUBLJANA Sv. Petra cesta št. 37.

,pri veliki tovarni'

Prva in največja zaloga narejenih oblek na Kranjskem
za gospode, dame, dečke in deklice.

Radi prenapoljene zaloge **otročjih kostumov** in **havelokov**
polovico cenejše.

Obleke po meri izgotavljam fino, točno in trpežno.

Fina postrežba in najnižja cena.

'SLAVIJA'

VZAJEMNO ZAVAROVALNA BANKA V PRAGI.

P. T. ČLANOM ODDELKOV I. IN II (ZAVA-
ROVANJE, KAPITALOV ZA ŽIVLJENJE IN
SMRT) KI SO SKLENILI SVOJA ZAVARO-
VANJA V LETIH 1869 DO 1901 PRIPADA

10% NA DIVIDENDA.

10% NA DIVIDENDA PRIPADA BREZ IZJEME NA VSA
ZAVAROVANJA KAPITALOV KATEREGAKOLI RAZKA-
ZILA V GLAVNEM ODSEKU I. IN II. ODDELKA, TEDAJ
NA ZAVAROVANJE ZA SLUČAJ SMRTI, ZA DOŽIVETJE
IN NA ZAVAROVANJE DOTE DECI.

P. T. ČLANOM, KI SO CELOLETNO ZAVAROVALNINO ZA LETO 1906
ŽE PLAČALI, SE BODE OMENJENIH 10% V GOTOVINI IZPLAČALO;
ONIM ČLANOM PA, KI PLAČUJEJO ZAVAROVALNINO MESEČNO,
ČETRTLETNO ALI POLULETNO, SE BODE ODRACUNAVALA DIVI-
DENDA S 1. DNEM JULIJA 1906 ZAČENŠI DO 30. DNE JUNIJA 1907
PRI POSAMEZNIH OBROKIH.

REZERVNI IN POROŠTVENI FONDI BANKE 'SLAVIJE' ZNAŠAJO
KONCEM LETA 1904 . . . . . K 34,788.637-75
OD SVOJEGA POSTANKA JE IZPLAČALA BANKA
'SLAVIJA' SVOJIM ČLANOM ZAVAROVALNIH
KAPITALOV IN ODŠKODNIN V VSEH ODDELKIH 87,176.383-75
SAMO ZA PRETEČNO LETO JE BILO IZPLAČANO
P. T. ČLANOM 10% DIVIDENDE 206.296-40
VSE DIVIDENDE PA SO DOSLEJ ČLANI PREJELI 1,606.893-21

KAR JE GOTOVO NAJBOLJŠI PRAKTIČNI DOKAZ, KAKO
KORISTNO JE ZAVAROVATI SE PRI BANKI 'SLAVIJE'
KOT VZAJEMNEM ZAVODU.

OB TEJ PRILIKI OPOZARJAMO NAJŠIRŠE KROGE NA UGODNE IN
CENE 'TARIFE' BANKE 'SLAVIJE'. ZBIRKO NAJPRIPRAVNEJŠIH
TARIFNIH RAZKAZIL ZA ŽIVLJENSKO ZAVAROVANJE RADI NA
ZAHTEVO DOPOŠLJEMO VSAKOMUR.

V LJUBLJANI, V MAJU 1906.

**GENERALNI ZASTOP VZAJEMNO
ZAVAROVALNE BANKE 'SLAVIJE'.**

Največja izbira

najboljših in najcenejših

**dvokoles in
šivalnih strojev**

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji. * Večletno jam-
stvo. * Vezenje poučujemo
brezplačno. * Lastna delav-
nica za poprave.

256-21

IVAN JAX in SIN

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Jos. Eberle

urar
trgovec z zlatnino
in srebrnino

na Mestnem trgu št. 13

filijalka:

na Mestnem trgu št. 17

priporoča svojo veliko zalogo **prečizlj-**
skih ur iz prvih tovarn, **budilk**,
stenskih, **salonskih** in **ur na**
nihalo, **briljantov**, **zlatnine**
in **srebrnine**. Namizna oprava
iz **kitajskega srebra**.
Lastna delavnica za popra-
vila in vsa nova dela.

Kinematografske predstave

se vršijo

vsak dan

v hotelu **'ILIRIJA'** v Kolodvorskih ulicah
v zasebni dvorani, vhod z dvorišča

Začetek ob 5., 6., 7., 8. in 9. uri.

Ob nedeljah in praznikih ob polu 11. uri dopoldne in popoldne ob
3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri.

Vstopnina I. sedež 25 kr., II. sedež 15 kr. Vojaki na II. sedežu
10 krajcarjev, otroci v spremstvu starišev I. sedež 15 kr., II. sedež 10 kr.

Za obilen obisk se priporoča lastnik

D. ROVŠEK.

1858-3

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prsto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha

po **magičnih** cenah:

1 kg. 50 h, več a 70 h, pri

nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica,
pošta in
telegraf.
Prospekti
zastoj.

Prekrasna lega,
kislika poln zrak
brez prahu. Mo-
derni komfort,
živahno dru-
žabno življenje.

Novo hidro-elektro-mehano-terapevtsko zdravilišče v velikem in modernem slogu. — Zdravljenje z mrzlo vodo, električne svetlobne in kopeli v banjah, inhalatorij, celice za segret zrak, elektr. masaža, solne kopeli, zdravilna gimnastika. Uspešno zdravilišče za bolezni v želodcu, čreveh, na jetrih in ledvicah, za kronično zaprtje, hemoroide, kamen, odebelsost, sladkorno bolezen, protin, katarje v požiralniku in jabelku. Jako močni zdravilni vreli, podobni onim v Karlovih in Marijinih varih. 1906: Otvoritev novega hotela z dietetsko restavracijo in novim vodovodom za sladko pitno vodo.

Mnihovgraška zaloga črevljev Henrik Kenda v Ljubljani

1149-5

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah.

Kdor bi zemljišče
- - ali kupčijo - -

vsake vrste, hotel, vilo, gostilnico, graščino, kmetijo, stavbišče, mlin, opekarno i. t. d. rad hitro in tajno prodal ali pa si najel na posostvo posojilo,

naj se zaupno obrne na starorenomirano krščansko podjetje

Prva avstrijska kupčijska
in zemljiška borza - -

na Dunaju, L. Sonnenfelsg. 21, ki je v vseh krogih predobro znana. Glavni zastopnik inspektor IVAN MATESZ se mudi sedaj v Ljubljani v hotelu pri Maliču. 1882-3

Prijazne ponudbe zaradi dogovora ali ogledanja naj se naslavljajo tjakaj.

Proda se iz proste roke
hiša v Kranju št. 32

pri Savskem mostu.

Več se izve pri posestnici Heleni Pollak v Kranju. 1849-3

Najcenejše

se kupi

perilo, vence in
kravate, šopke
moderce, za neveste
ltd. ltd.

pri tvrdki

J. KEBER

v Ljubljani
na Starem trgu št. 9

in
na Sv. Petra cesti št. 31.

Vodni zdravilni zavod
kopališče Kamnik na Kranjskem

Postaja c. kr. drž. železnice.

1472-9

Vse vodno zdravljenje, (sistem Priesnitz, Wienternitz in Kneipp) solne, električne kopeli in kopeli z ogljikovo kislino, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaža in zdravilna gimnastika, zdravljenje z elektriko. Prospekti zastoj. Sezija od 20. maja do septembra. Zdravniški vodja dr. R. Wackenreiter.

Resnično

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

Iv. Fabiana nasl. Anton Korbar. F. Grošelj. Adolf Hauptmann Karl C. Holzer. Ivan Jebračin. Ant. Ječminek.	Fr. Kham. Ant. Kanc, drog. Mihael Kastner Edmund Kavčič. P. Mencinger. Josip Murnik. J. Perdan. Anton Krisper.	Peter Lassnik. Alojzij Lillig. A. Mehle. P. Mencinger. Josip Murnik. J. Perdan. Vaso Petričič.	Karl Planinšek. Jos. Pollak. A. Sušnik. M. E. Supan. A. Sarabon. Viktor Schiffer. M. Spreitzer.	Anton Stacul. Fran Stupica. Ferd. Terdina. Uradniško kon- sumno društvo

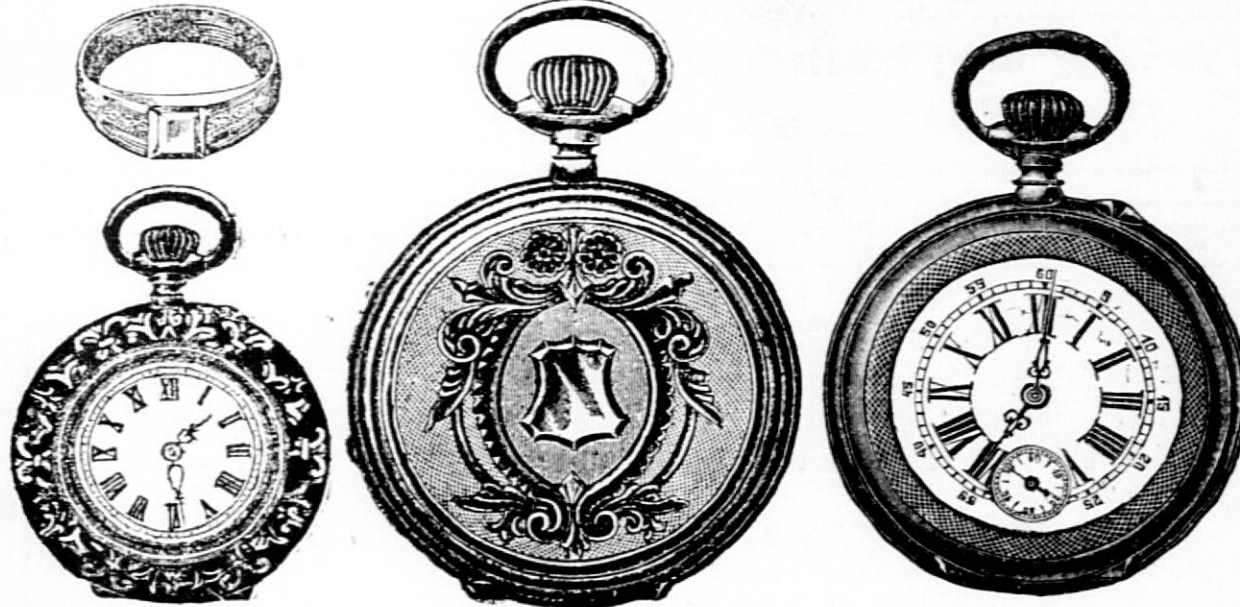
Bled: Oton Wölfling. Crmomelj: Andrej Lackner. Karl Müller, B. Schweiger. Anton Zure. Draga: P. S. Turk. Hrib: A. Bučar, Fran Kovač. Idrija: A. Jelenec, Josip Še- petavec, Valentin Lapajne. Kamnik: E. Hayek, J. Klemen- čič, J. Koschier, Fr. Šubelj. Kočevje: F. Jonke nasl. R. Ko- ritnik, Fr. Loy, P. Petsche. J. Röthel, M. Rom, F. Schlei- mer, F. Göder, r. F. Verderber. Kostanjevica: Alojzij Gač. Krško: F. X. Aumann sin, R. Engelsberger.	Kranj: Fran Dolenc, Ivan Majdič, Karl Šavnik, Je- karnar „pri sv. Trojici“, J. Krenner, R. & E. Ross. Litija: Lebinger & Berg- mann. Lož: F. Kovač. Mirna: Josip Schuller. Mokronog: J. Errath, B. Šbil, „pri škofu“, Peter Strel. Novo mesto: Küssel & Kon- čan, A. Pauser, F. Pietersky, I. Picek. Polhov gradec: J. A. Leben. Postojna: A. Ditrh, G. Pikel. Radeče: Ivan Haller, J. Trepečnik, I. občno rade- sko konsumno društvo.	Radovljica: L. Fürsager, Fr. Homann, Oton Homann. Sodražica: Ivan Levstik. Slška: J. C. Juvančič. Skofja loka: E. Burdych. M. Žigon. 1301-21 Travniki: G. Bartol. Trebnje: Jakob Petrovčič. Ivan Zernatto. Tržič: Frid. Ratharek. Velike Lašče: Ferdinand M. Doganoc. Vipava: — Vrhpolje: Fran Kobal. Vrhnika: D. Šetinc, R. Ratner. Zagorje: R. F. Mühelčič. Iv. Müller sen. Zužemberk: Jak. Derean.

Na zahtevo lepi novi, veliki cenovniki, tudi po pošti brezplačno.

Lepa birmanska darila!
FR. ČUDEN

Št. 414. Zlati double-uhani gld. 1-20. Zlati 14 kar. gld. 3-—. Št. 413. Zlati double-uhani gld. 1-—. Zlati 14 kar. gld. 3-50.

urar in trgovec v Ljubljani
edini zastopnik švicarskih tovarn Union.
priporočila p. n. slav. občinstvu svojo že obče znano, čez 20 let obstoječo trgovino z največjo in najbogatejšo zalogo. Velika izbira finih briljantov, zlatih, srebrnih in nikljastih ur in verigic. — Namizna oprava iz kitajskega in pravega srebra ter najnovejši okraski itd. — Posebno lepa in jako velika izbira za cenjene gg. ženine in neveste po najnižjih cenah! 802 17

Št. 263. Tula-srebrna cil.-remont. Srebrna cil. z 10 kamni in dvoj. Srebrna cil.-rem. s 6 kamni z 10 kamni gld. 9-—. Št. 274. Srebrna cil. z 10 kamni in dvoj. pokrovom gld. 7-25. Št. 299. Srebrna cil.-rem. s 6 kamni gld. 5-50.

Srebrne ure po 3 gl. Za poceni ure ne jamčim, ker si hočem ohraniti dobro ime.

Fr. Stupica

trgovec

v Ljubljani

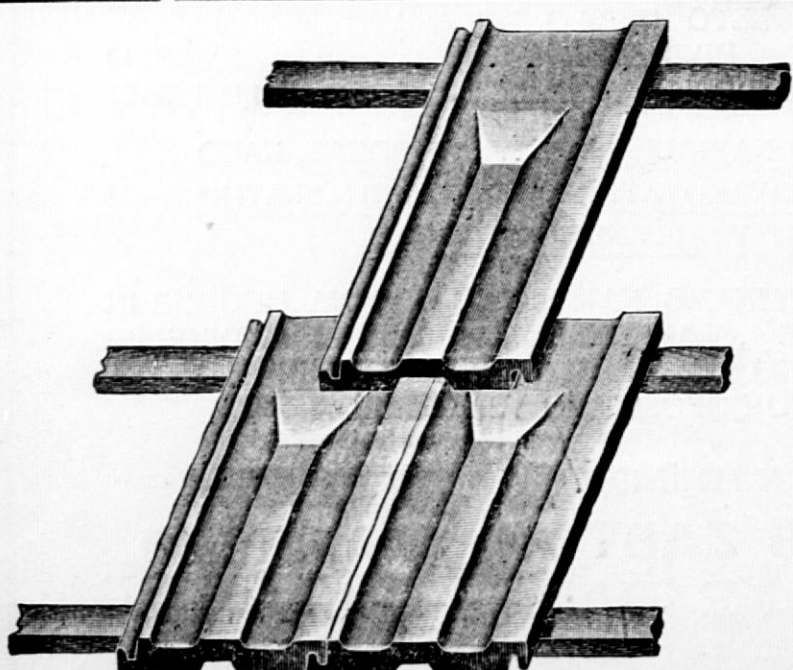
Marije Terezije cesta 1

Vsled tega bode lahko postregel točno in z nizkimi cenami, na kar se cenjeni odjemalci posebno opozarjajo.

naznanja svojim cenj. odjemalcem, da je prevzel celo

zalogo železnine

tvrdke Madile Wutscher & Komp.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino

1703-6

zarebane strešne opeke,

„Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najilicnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšna in najzaneslivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Sprejmejo se zastopniki.